SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1858. Vrijdag 17 September. N°. 38.

ADVERTENTIE-BLAD.	Prijs per Jaar voor *Samarang* *f* 12.—	„ „ „ buiten *Samarang* „ 14.—
CHINEESCH BIJBLAD.	„ „ „ voor *Samarang* „ 8.—	„ „ „ buiten *Samarang* „ 10.—

Dit Advertentie-Blad wordt iederen* VRIJDAG *uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder, voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of 1/8 *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN VOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

IN NAAM DES KONINGS!

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij, willende een begin van uitvoering geven aan het bepaalde bij Art. 8 der wet van 20 April 1855, (Nederlandsch-Indisch Staatsblad No. 42).

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De dubbele, heele en halve duiten van Nederlandschen of Nederlandsch-Indischen muntslag worden buiten omloop gesteld in de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, met den *vijf-en-veertigsten* dag, te rekenen van dien, waarop het Staatsblad van Nederlandsch-Indië, in hetwelk deze ordonnantie is opgnomen, door de plaatselijke autoriteit ontvangen en daarvan kennis gegeven wordt aan het publiek.

Na gezegd tijdstip worden gemelde duiten in genoemde bezittingen niet meer bij 's lands kassen ontvangen, noch uitgegeven.

Art 2. Aan de houders van dubbele, heele en halve duiten van Nederlandsch of Nederlandsch-Indischen muntslag in bovengenoemden bezittingen, wordt tot den bij Art. 1 gestelden termijn, gelegenheid gegeven tot verwisseling, dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, bij 's lands algemeene kassen aldaar, van die duiten, in de verhouding van *vijf cents* voor *zes duiten.*

Deze verwisseling geschiedt tegen wettige betaalmiddelen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast en beveelt voorts dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, *den 8den September* 1858.

Chs. F. PAHUD.

(Staatsblad No. 102.)

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den* 30*sten Augustus* 1858. (No. 50.)

(Staatsblad No. 98.)

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Aan te teekenen, dat geene verzoeken tot het verleenen van het regt van opstal voor inrigtingen van nijverheid en landbouw zullen worden ingewilligd, dan behoudens de hieronder vermelde voorwaarden:

I. dat de af te stane grond zoodanig gelegen zij, dat het binnenlandsch bestuur in staat is, des gevorderd dengeen, die het regt van opstal heeft, te beschermen en tevens te waken tegen verkeerde handelingen zijnerzijds.

II. dat niet meer gronds in opstal worde afgestaan, dan redelijkerwijze kan geacht worden voor het doel, waartoe de aanvrage gedaan is, benoodigd te zijn.

III. dat de bezitters of vruchtgebruikers van den grond, welks afstand verlangd wordt, in den afstand hebben bewilligd en daarvoor naar genoegen zijn schadeloos gesteld.

IV. dat de verkrijger van den grond onderworpen blijve aan zoodanige belasting, als later worden uitgeschreven, op het bezit van gronden met regt van opstal

V. dat de af te stane grond behoorlijk worde opgemeten en bij meetbrief omschreven.

VI. dat de afstand geschiede voor een bepaald tijdvak, niet te bovengaande den tijd van twintig jaren, onverminderd 's Gouvernements regt om verleging te verleenen, indien daartoe, na expiratie van den gestelden tijd, verzoek mogt worden gedaan.

VII. dat het regt van opstal door den verkrijger niet mag worden vervreemd, noch met hypotheek bezwaard, dan met toestemming van het gouvernement.

VIII. dat de verkrijger zich verbinde, bij het eindigen van het regt van opstal, alle door hem op den in opstal bezetenen grond daargestelde gebouwen, werken en beplantingen te sloopen en den grond in den vroegeren staat te herstellen, ten ware het gouvernement hem in tijds mogt hebben te kennen gegeven, dat het een en ander tegen taxatie wenscht over te nemen, in welk geval het bepaalde bij art. 715 burgerlijk wetboek van toepassing zijn zal.

IX. dat het gouvernement bevoegd is om, ingeval redenen van staatkundigen aard, of ernstige verwikkelingen tusschen dengeen, die het regt van opstal heeft en de bevolking, zulks noodzakelijk doen keuren, het regt van opstal te doen ophouden, en den grond terstond te laten ontruimen, onder verpligting om alsdan de waarde der aanwezige gebouwen, werken en beplantingen te vergoeden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 21sten Julij 1858, litt. A, no. 16, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland, *B. C. Nothenius,* laatstelijk eersten commies bij de directie der producten en civiele magazijnen, verleend eene verlenging van verlof, voor den tijd van een jaar.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 27sten Augustus 1858, no. 8, is aan den djoeragan der gouvernements kruisboot no. 31, *Abdulla Rachman,* wegens de door hem, op 9den April 1858 aan den dag gelegde volharding in het vervolgen van zeven groote *Solosche* rooversprauwen, in de nabijheid van het eiland *Sededap,* en het daaraan toebrengen van belangrijke schade, toegekend de bronzen medaille voor moed en trouw.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de benoemde ambtenaar der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië, mr. *H. Rochussen.*

ONTHEVEN:

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking onder toekenning van wachtgeld, de secretaris der residentie Wester-Afdeeling van Borneo *C. Boers.*

BENOEMD:

Tot civiel en militair gouverneur van Sumatra's Westkust, de generaal-majoor *A. Meis,* thans commandant der tweede militaire afdeeling op Java.

Tot derden commies bij de directie van financien, de klerk bij die directie *H. J. B. Menu.*

Tot advocaat en procureur bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, mr. *H. Rochussen.*

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan den gepensioneerden officier van gezondheid der tweede klasse *J. Wolff,* eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk te Buitenzorg.

IN ACTIVITEIT HERSTELD:

De van verlof uit Nederland teruggekeerde opzigter der eerste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken *L. L. A. du Bois;* met bepaling, dat hij werkzaam zal zijn in de residentie Soerabaija, en zich zal vestigen ter hoofdplaats aldaar.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Rembang *F. W. Sijthoff.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

BELAST

Met de waarneming der betrekking van commandant der tweede militaire afdeeling op Java, de kolonel der infanterie *J. A. Waleson,* thans belast met het houden eener naauwkeurige inspectie over de infanteriekorpsen op de Buitenbezittingen.

BEKENDMAKING.

Voor de Armen. De drie maandelijksche huis-collecte over het Derde Kwartaal 1858, ten behoeve van de Armen der Hervormde Gemeente te *Samarang,* zal plaats hebben

Op Donderdag den 23sten September 1858.

Langs Bodjong en Pontjol, alsmede in de Chinesche Kamp, door den Heer *C. S. van Heekeren.*
„ de Noordzijde der stad, door den Heer *J. J. Schneither.*
„ „ Zuidzijde „ „ „ „ „ *H. Schallig.*
„ Zeestrand en Jaagpad, „ „ „ *M. W. v. d. Geugten.*

De Scriba,
SAMARANG, M. W. VAN DER GEUGTEN.
den 13*den September* 1858.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 20sten SEPTEMBER 1858.
Op het Plein nabij de 2de Gouvernements brug alhier, van diverse houtwerken.

Op DINGSDAG en VRIJDAG den 21sten en 24sten SEPTEMBER 1858.
Bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Op WOENSDAG den 22sten SEPTEMBER 1858.
In de lokalen van het Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

Op DONDERDAG den 23sten SEPTEMBER 1858.
Voor de Toko van *Thooft & Co.*

Advertentiën.

Balken-Vendutie.

Op Maandag den 20sten dezer,

ZULLEN DE ONDERGETEEKENDEN
tegen 2% vendu-salaris verkoopen:

CIRCA 500 DJATTIE-HOUTEN BALKEN in alle dimensien,

voor rekening van de Heeren *B. KOPERSMIT & CO.*
(1238) SOESMAN & CO.

Op Dingsdag en Vrijdag den 21sten en 24sten September.

In de Chinesche Kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen Linnen Pandgoederen, over het 3de kwartaal 1857. (1239)

Op Woensdag 22e Sept. aanstaande,
des voormiddags ten negen ure,

zal er VENDUTIE gehouden worden,
in de Localen van het Agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier,
van diverse LIJNWADEN, als:

Eenige balen min of meer beschadigde Ruwe en Blaauwe Drillings en Rood Garen.

VOORTS:

Enkele kisten gedrukte Katoenen, Broekenstof, Lakens en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

SAMARANG, 15 *Sept.* 1858. (1240)
De Agent van de Factorij der Nederl. Handel-Maatschappij,
J. L. VAN GENNEP.

Op Donderdag den 23sten,

ZULLEN DE ONDERGETEEKENDEN IN HUN VENDU-LOCAAL VENDUTIE HOUDEN,

Van: Madera Wijn in *Engeland* gebotteld, Haring, Boter, Lijnwaden, Toilet-zeep, Provisiën, enz.
(1241) THOOFT & CO.

Toko-Vendutie

Op Maandag den 27sten September,

voor het Commissie-huis van (1114)

ANDREAS, SCHALLIG & CO.

van diverse Koopmanschappen.

EXECUTORIALEN VERKOOP.

Met overwijzing tot de Advertentie voorkomende in het Samarangsch Advertentie-Blad van den 6den Augustus dezes jaars No. 32, zal alsnu het daarin geännonceerd Perceel, gelegen in wijk Letter G, No. 687, toebehoorende aan den Javaan *KAMDANIE,* op de publieke **vendutie van Maandag den 27sten dezer,** des morgens ten 10 ure, te houden ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal worden aangekondigd, aan den meestbiedende bij wege van Executie worden verkocht.

De Deurwaarder bij den Landraad,
SAMARANG, J. J. C. VAN WOESIK.
den 17*den Sept.* 1858. (1242)

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

EBBA.

SCHETS UIT MIJN DAGBOEK,

DOOR

HELOÏSE.

(Vervolg en slot.)

Ik had intusschen een antwoord van mijn oom ontvangen, dat ik hem wilde meêdeelen; ik had hèt niet beter kunnen wenschen. Mijn oom schreef mij onder anderen: „Gij zult niet behoeven te zorgen voor uw onderhoud; laat dat aan mij over, mijn kind! gij zult als mijne dochter beschouwd worden. Mogt gij evenwel lust hebben uwe kundigheden tot welzijn mijner kinderen aan te wenden, dan zullen mijne lieve vrouw en ik u daarvoor regt dankbaar zijn."

„De Heer C... keurde mijn plan zeer goed. Het scheen mij zelfs toe dat hij vriendelijker was dan ooit. Bij het afscheid des avonds wilde hij mij tot gedachtenis een fraai geschenk geven, maar ik dankte daarvoor, zeggende: „dat zijne achting en vriendschap mij het meest waard waren, en dat ik steeds zoude trachten die te behouden." Hilda weende bitterlijk over de naderende scheiding. Nadat zij mij beloofd hadden mij den volgenden dag aan de boot te brengen, zeiden wij elkaâr vaarwel!

Te huis komende, zette ik mij neder om aan Axel mijn afscheidsbrief te schrijven, maar het was als woog mijn pen duizend ponden. Bittere tranen stroomden uit mijne oogen en verhinderden mij te zien. Ik knielde neder en bad het Opperwezen innig, om mij de noodige krachten te geven, ten einde het offer te brengen. Waarlijk, ik gevoelde mij wonderbaar gesterkt. Ik schreef hem, dat ik een brief van mijn oom ontvangen had, als ook welk voorstel hij mij gedaan had; dat mij dat aannemelijk voorkwam, dat ik zijne komst niet wilde afwachten, om ons beiden het verdriet van het afscheid te besparen.

Ik dankte hem voor de betuigingen zijner liefde, maar zeide: „ik weet te wel, mijn vriend, hoe veel verwachtingen van uw waardigen vader door eene vereeniging met mij zouden teleurgesteld worden. Hij kan gelijk hebben, waarde Axel! Zoude ik dan uw geluk en voorspoed in den weg willen staan? Laat mij zwijgen over het gevoel, dat ik voor u koester; mijn hart is geheel vrij van eigenbaat. Gij zult spoedig een meisje kunnen vergeten, hetwelk in uwe oogen geene andere verdiensten hebben kan, dan dat zij ongelukkig is. Voor u en de uwen is 't het beste dat ik mij verwijder. Ik eindig, na u den Heer te hebben aanbevolen, vaarwel!"

„Hoe verschillend was deze koude taal van de warme gevoelens van mijn hart. Onder bittere tranen verzegelde ik de letteren, die den laatsten band verscheurden, welke mij aan hem en aan het geluk verbond. Ik had mijne plaats op de stoomboot genomen en ging 's avonds, na even te voren mijn brief op de post bezorgd te hebben, vergezeld van Axels vader en zuster, aan boord. Het laatste woord van Hilda was: „wat zal ik Axel van u zeggen? Ik kon naauwelijks spreken; maar mij zelve overwinnende, zeide ik: „mijne beste wenschen voor zijn geluk!" Hartelijk omhelsden zij mij, maar ik was verheugd alleen te zijn; ik had het voorregt met niemand mijne kajuit te deelen. Ik snelde naar beneden, wierp mij in de droefheid van mijn hart op de sopha, onder heete tranen mijn treurig lot beweenende. Langzamerhand herkreeg mijn geschokt gemoed eenige kalmte. Het beeld mijner dierbare moeder kwam mij voor den geest; ik wist toch nu, dat ik wèl gehandeld had, immers ik had haren raad in alles gevolgd. Mij op de knieën werpende, dankte ik het Opperwezen, dat deze beproeving was doorgestaan en beloofde ik ook voortaan, aan de voeten van Zijnen troon, mijn jammer uit te storten en mijne kracht te zoeken.

„Ziedaar vriendin, want dat zijt gij voor mij, mijne geschiedenis. Dank voor uw geduld, om mij aan te hooren. Het heeft mij oneindig goed gedaan, zoo vriendeloos als ik mij bevond, in uwe armen een rustplaats te hebben gevonden. Ach, gij weet niet hoe goed dat was!" Daarbij sloeg zij de armen om mijn hals, en mij met die heerlijke oogen zoo vragend aanziende, meende ik daarin den wensch te lezen, om mijn gevoelen over

VENDUTIE

op Woensdag den 29sten dezer,
voor het vendu-locaal van

F. A. PRINGIERS.

Van diverse Koopmanschappen en aangebragte goederen. (1243)

VENDUTIE

op Donderdag den 30sten dezer,
ten huize van den WelEd. Gestr. Heer

A. G. F. VAN ZEE,

van ZEdG. netten inboedel, door
(1244) F. A. PRINGIERS.

Op Vrijdag den achtsten Oct. 1858,

des voormiddags ten 10 ure,

—zal voor het Pandjeshuis in de Chinesche Kamp te *Samarang*, vrijwillige verkooping worden gehouden, van

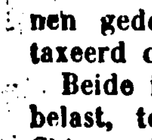

1°. Een Erf bebouwd met een Steenen Huis, met pannen gedekt, L^a. M, N°. 511, in *Gang Tengah*, getaxeerd op ƒ 2500.— en

2°. Een Erf bebouwd met een Steenen Huis, met pannen gedekt, L^a. M, N°. 613, in *Gang Gambieran*, getaxeerd op ƒ 600.—

Beide in de Chinesche Kamp te *Samarang*, vrij en onbelast, terstond te aanvaarden, toebehoorende aan den Chinees *KWEEK TJIEP SING* te *Samarang*.

Informatiën bij
(1245) VAN STARKENBORGH.

PAS ONTVANGEN:

Eene prachtige Tafel-Piano,

met in achtneming der laatste Inventiën, expres voor dit klimaat vervaardigd, en door zachtheid en zuiverheid van toon bijzonder aan te bevelen.
(1246) SOESMAN & CO.

PUIKE VERSCHE HAMMEN
en
OSSENMUISJES,

(1216) bij ANDREAS, SCHALLIG & CO.

COGNAC JOHN ALBERTY,

van *Busing, Schröder & Co.*
Weder verkrijgbaar bij
(1247) SOESMAN & CO.

WIJN-HANDEL
van
THOOFT & CO.

ONTVANGEN:

Diverse soorten fijne Bordeaux, Bourgogne en Rhijnwijnen, zijnde ons eigen gunstig bekende aanvoeren; Champagne van *Veuve Cliquot*, Madera en Sherry Wijn van *Scott, Penfold & Co.*, en fijne oude Portwijn.

STEEDS VOORHANDEN:
de bekende DC en vele soorten van Wijnen van *Victor Peytiu*, Likeuren van *Focking*, Sherry Cordial, Versch Selterswater, enz., enz. (1217)

PAS ONTPAKT:

EENE FACTUUR FRANSCHE

PRACHTIGE SCHILDERIJEN,

van verschillende dimensien,
(1248) bij F. A. PRINGIERS.

Pas Ontvangen:

Eerste aanvoer van
GRAS CACHET BOTER,

(1221) bij H. L. DE LYON.

Fijne witte Bristol Wasch-Zeep

in kistjes, bij
(1249) THOOFT & CO.

LANS BIER

Pas ontvangen, bij
(1218) H. L. DE LYON.

ONTVANGEN:
ALLERBEST HAANTJES BIER,
Pale Ale en Porter,

(1250) bij J. P. BRANDES.

PUIKE HAMMEN,

tegen verminderde prijzen, bij SOESMAN & CO., te verkrijgen. (1251)

PASOEROEANSCHE AARDAPPELEN,

per picol, bij
(1252) F. A. PRINGIERS.

KOOL-TEER

(1253) bij SOESMAN & CO.

THOOFT & CO.,

hebben

met de laatste Schepen direkt aan hun uitgezonden, ontvangen:

Haantjes Bier, Cachet Boter, (echt merk) Hammen, gerookt Vleesch, Paterstukken, diverse soorten van Geslagt in groote stopflesschen, Holl. en Eng. Zuur, Groenten in blik en alle soorten van Banket en Suikerwerk en andere Provisiën.

Alles geheel versch en puik op gewoon crediet of à comptant tot lage prijzen te bekomen. (1222)

Fijne Rhijnwijn,

op halve flesschen.
Pas ontvangen en te bekomen bij
(1254) SOESMAN & CO.

TE KOOP
BIJ
BIJLEVELD & CO.

Puike versche Provisien en Dranken, die steeds à-comptant goeden aftrek vinden.

Hammen,	à	ƒ	6½	tot ƒ	9.—
Keurige Boter, 12 pond. vaatj.				„	15.—
Frisch Selterswater, p. 50/2 kr.				„	10.—
Z. M. en Leidsche Kazen, p. st.				„	5.—
Edammer Kaas,				„	2.—
VERDER:					
Manilla Sigaren, per 1000.				„	38.—
Zweedsche Teer, per vat.				„	35.—
Koolteer, per vat.				„	13.—

Alsmede: alle soorten van Verwwaren, Lijn-olie, Terpentijn, eene groote partij diverse Engelsche Hangsloten, enz., enz.

SAMARANG, 11 *Sept.* 1858. (1232)

Hier gekocht en hier nagezien, dus voor de puike kwaliteit instaande, thans

ONTVANGEN

factuur Fransche Wijnen, als:

Merk Baöur & Co.

St. Juliën Medoc, in kisten van 4 dozijn.
Cantenac.
Chateau Lachenay in ¼ en ½ flesschen.
Cantemerle „ ¼ en ½ „
Haut Sauterne, Vruchten op Water en op Brandij, Geleijen, gecristalliseerde Vruchten, Chocolat-Louit, Petits Pois, Champignons, Célerie-au-jus, Sardijntjes, Patés in soorten.
Frômage de Gruyere in ¹⁄₁₆ gedeelten, enz, enz.
(1255) bij SOESMAN & CO.

Homburger Water,

(1228) bij W. H. CRUGER & CO.

LANS BIER

Pas ontvangen, bij
(1221) F. A. PRINGIERS.

EUROPESCHE YS-KISTEN,

aangebragt bij
(1256) F. A. PRINGIERS.

SOESMAN & CO.,

KOOPERS ZIJNDE VAN DE GEHEELE FACTUUR PROVISIEN

alhier per Vijf Vrienden aangebragt,

bieden bij deze dezelve tegen de billijkste prijzen hunne geëerde begunstigers aan.

DE FACTUUR BESTAAT UIT HET VOLGENDE:

200 vaatjes puike *van der Leeuw* Boter merk BvM.
100 „ „ Delftsche Boter HF.
300 groote Hammen.
50 stuks Rookvleesch, buitengewoon groot.
100 puike Zoetemelksche Kazen.
50 „ Leidsche „
2 kisten Zwitsersche „
2 „ Limburgsche „
200 stuks Edammer „

Geslagt in groote Stopflesschen:
Rolpens, Ossentongen, Gerookt en Gezouten Spek, Saucijsjes, Pekelworst, Rookworst, etc.

Gedroogde Groenten in groote Stopflesschen:
Roodekool, Snijboontjes, Spergieboontjes, Peultjes, Tuinboontjes, Doperwtjes, Worteltjes, Spruitjes, etc.

Ingelegde Groenten in Stopflesschen:
Roodekool, Zuurkool, Bloemkool, Boerenkool, Spruitjes, Aspergieboontjes, Snijboontjes, etc.

Gedroogde Vruchten in Flesschen:
Peeren, Appelen, Pruimedanten, Krenten, Tafelrozijnen, Amandelen, Soepfiguren, etc.

Provisiën in Blik:
Saucijs de Bologne in blik en reuzel, Gerookte en Gekookte Ossenhaas, Ossenschijf, Rollade, Fricadel, Kalfsschijf, Rollade en Fricadel, Patrijzen, Vinken, Eendvogels, Snippen, Talinkjes, Versche en gerookte Zalm, etc.

Groenten enz., als:
Doperwtjes, Asperges, Worteltjes, Tuinboontjes, Spruitjes, Schorseneren, Andijvie, Zuring, Hutspot, Appelpent, Peertjes, Appeltjes, Capucijners, Kropsla, Selericknoppen, Lof van Chicory, Roodekool, etc.

Lengvisch, Zuren, Spaansche Olijven, Augurkjes gemengd, Uijen, Komkommers, Tafelzuur geassorteerd, etc.

Bergsche Anchovis in stopflesschen, Geassorteerd Banket, Boerhavensche of Dominoklontjes, Geassorteerd Suikerwerk, Goudsche Sprits, Koek in trommels, beste Zeeuwsche Chocolade, Likeuren van *Wijnand Focking* No. 1.

Alles in het groot en klein te verkrijgen, bij
(1231) SOESMAN & CO.

Pas Ontvangen:

Fransche Zijde.
Parijsche Kinder-Hoedjes.
(1257) bij L. V. GEIB.

Buitengewoon goede kwaliteit
HAANTJES-BIER,

echt merk—van PAS Rendorp.
(1258) bij SOESMAN & CO.

Diverse Hollandsche en Fransche
PROVISIEN.
DIVERSE MOSTARD,

ALS:

Moutarde, aux Capres.
„ „ Fines Herbes,
„ „ Anchois.
„ „ l'Estragon.
Dusseldorfer, „ Mostrich.
Italien, „ „
Pas aangebragt, bij
(1237) F. A. PRINGIERS.

HEEREN MODE-MAGAZIJN.

Pas Ontvangen:

Verlakte Parijsche Bottines met en zonder élastique.
Verlakte Parijsche Lage Schoenen.
Fijne Karwatsen en Wandelstokken,
(1223) bij F. HASSELMAN.

---

haar gedrag te hooren.... Kon ik anders dan het goedkeuren? Had zij niet getrouw den raad der stervende moeder opgevolgd? Had zij niet tot den laatsten droppel den bitteren kelk der ontzegging geledigd? Voorzeker! Daarbij, hoe eenzaam was zij geweest in den strijd; want de eenigste vrienden die zij had, waren juist die, waar zij zich niet aan openbaren kon. „Gij hebt goed en edel gehandeld, Ebba," zeide ik haar, „die verzekering kan ik u geven. Gij hebt uwe kracht bij God gezocht en Hij heeft u verhoord. Kom, ik wil u eene kleine herinnering geven aan eene vriendin, die gij welligt nooit zult wederzien, en mij nederzettende nam is mijn potlood in de hand en een blad uit mijn dagboek scheurende, schreef ik eenige regelen.

Hartelijk dankte zij mij voor het geschrevene; weenende viel zij in mijne armen; maar plotseling oprijzende riep zij: „wat hoor ik? wie roept mij? Ik hoorde niets, ik meende dat zij waanzinnig was geworden, maar in verrukking riep zij uit: Hij is het! het is mijn Axel!

Boven het gedruisch van het woedende element hoor ik hem die mij roept;" en zich omwendende, vloog zij over de smalle ijzeren brug, die over een gedeelte van den waterval voert, en waarlijk, ik zag van verre een jongeling aankomen, die haar met open armen te gemoet snelde. Dit was dus Axel! wat mogt de oorzaak zijner komst zijn?

Na verloop van eenige minuten kwamen zij tot mij, arm in arm, het schoonste paar wat ik ooit gezien heb. De jonge man scheen zeer bewogen te zijn, en mij met vriendelijk ernstig aanziende, zeide hij mij: „Hoe moet ik u noemen?"

„Heloise," antwoordde ik.

„O, Heloïse! als een engel van liefde, zijt gij aan mijne Ebba verschenen! heb dank! Eer moge het geluk mij voor altijd verlaten, voor ik het wezen vergete, wat mijne zielsvriendin in den strijd heeft bijgestaan; want het was gevaarlijk voor haar op deze plaats alleen te zijn. Zonder uwe liefderijke behandeling ware zij welligt in hare gemoedstemming onvoorzigtig geweest. Ik vertrok dadelijk na de ontvangst van uwen brief over land naar Gotenburg, overal vragende of de stoomboot daar reeds was voorbij gegaan; men zeide mij dat ik haar bij de sluizen in de nabijheid der Trolhätta, zoude kunnen inhalen. Dit was ook wezenlijk zoo, daar lag de boot; ik ging dadelijk aan boord; men zeide mij, dat de passagiers den waterval waren gaan bezoeken; ik ijlde daar heen, en vond mijne dierbare. Ik kom thans met de toestemming mijns vaders om mijn schat terug te halen! Getroffen door haar edel gedrag en den aan mij geschreven brief, heeft hij ingezien, dat ik, haar huwende, wezenlijk een rijk huwelijk zal doen. Hij verlangt haar als dochter zijn zegen te geven. Hier in tegenwoordigheid van haar, die als eene moeder voor u geweest is, en onder Gods hemel verloof ik mij aan u, in en leed, in leven en in sterven! Heloïse, geef ons uw zegen," en dit deed ik met een gevoel van nooit gekende zaligheid!

Na nog eenige woorden met mij gewisseld te hebben, zeiden mijne vrienden mij vaarwel. „Wij moeten elkaar wederzien," zeide Axel, „een vriendschapsverbond onder zulke omstandigheden en zulke omgevingen gesloten, kan niet van korten duur zijn."

Ik gaf hun mijne woonplaats op en zoo scheiden wij. Zoo lang zij mij zien konden, zagen zij naar mij om... eindelijk was ik alléén! Ik wist dat ik tijds genoeg had om hier nog eenige oogenblikken te verwijlen. Ik zette mij dus neder op dezelfde plaats, waar ik te voren met Ebba gezeten had. O, dacht ik, Hemelsche Vader! Gij hebt mij heden uitverkoren om troost te geven; Gij hebt mij de zaligheid geschonken, het geluk van twee uwer kinderen te zien! Geloofd en geprezen zij Uw naam! Waar ik heen zie, spreekt Gij tot mij; Uwe stem spreekt in de natuur en Uwe liefde in mijn hart. Mogen de stormen dan ook razen en de aarde dreunen onder hun geweld, Gij staat vast! en wie op U bouwt, bouwt op een rots. Langs dien rots stijgen onze zuchten, onze gebeden, onze dankzeggingen tot U, en van daar dalen op ons uwe beproevingen en uw troost neder.

Nooit had ik mij zóó plegtig gestemd gevoeld als op dit oogenblik. Nu moest ik mij tot de terugreis gereed maken. Met een blik van bewondering nam ik afscheid van den waterval, en vetrok naar de boot. Men begon

LAKEN

in

verschillende soorten,

alsmede:

WASDOEK

uitgepakt, bij

(1227) F. A. PRINGIES.

VOORHANDEN.

Spijkers van ⅞, 1, 1⅛ en 1⅞ dm.,

(1234) bij ANDREAS, SCHALLIG & CO.

ONTVANGEN:

DIVERSE WIJNEN,

van

Baöur & Co.,

in heele en halve flesschen,

en op nieuw:

het gerenommeerde merk

D. C. en V. D.

(1219) bij F. A. PRINGIERS.

Door regtstreeksche aanvoeren uit Europa met de laatst aangekomene Schepen zijn de ondergeteekenden in staat alle mogelijke artikelen tot zeer verminderde prijzen à comptant te leveren.

(1225) ANDREAS, SCHALLIG & CO.

PERSISCHE ROZE-OLIE

en

SOLOSCHE AUGURKJES,

(1226) bij J. P. BRANDES.

OP NIEUW ONTVANGEN:

Alle soorten van versche Provisiën, puike oude Manilla Sigaren en dito puntjes,

(1220) bij H. L. DE LYON.

THOOFT & CO.

geven ter voorkoming van misverstand kennis, dat zij voortgaan à Comptant tot voor de koopers voordeelige prijzen te verkoopen, en noodigen iedereen uit zich te overtuigen, dat bij hen dezelfde goederen lager verkocht worden dan door anderen worden aangeboden. (1259)

Echt Bristol Wasch-zeep voor fijn goed in kistjes, bij

(1229) ANDREAS, SCHALLIG & CO

MALLES-JEUX.

Elegante **Parijsche KOFFERTJES,** bevattende **10 tot 25 kinderspelen,** om binnens huis en in de openlucht te bezigen van *f* 10.— tot *f* 40.—

Te bekomen bij

(1191) V. H. NOMAN, KOLFF & CO.

BOEK-HANDEL

VAN

V. H. NOMAN, KOLFF & CO., SAMARANG.

PAS ONTVANGEN:

Een nieuw oorspronkelijk

Atlas der Wereld,

met tekst naar de laatste ontdekkingen, verslagen, mededeelingen, reisbeschrijvingen, enz., enz.

DOOR

J. KUIJPER,

keurig bewerkt in 29 Kaarten en gebonden in geheel linnen band.

Stieler. Hand-Atlas der geheele Aarde in 31 kaarten.

School-Atlas van alle deelen der Aarde in 25 kaarten, opgedragen aan Graaf van den Bosch, met handboekje.

Atlas van de Nederlandsche bezittingen in Oost-Indie, geteekend onder toezigt van J. PIJNAPPEL, en door hem van aanteekeningen voorzien. (1260)

MEVROUW DE FARCY

heeft de Eer de Dames van *Samarang* te berigten, dat zij ontvangen heeft een groot assortiment Garnituren voor Kleeden, Fluweel, Franjes, Grélots, etc., Jaconnetten Kleeden à Quilles. (1233)

De Pillen van Holloway,

gebruike men voor zinkingen, jicht en aangezigtspijn enz.

Mejufvrouw Harriet O'Donnel, grondeigenaresse te Plijmouth, in de Uniestraat aldaar woonachtig, verklaart in eenen brief aan den professor Holloway, gedagteekend 10 November 1852, dat zij sedert vijf jaren onderhevig was aan menigvuldige aanvallen van aangezigtspijn en zinkingen; de verschillende gebezigde middelen waren zonder gevolg gebleven. Haar gestel werd daardoor ondermijnd, en zij was eindelijk buitengewoon verzwakt. In deze beklagenswaardigen toestand werd haar aangeraden, de pillen van Holloway te gebruike,en en nadat zij eenigen tijd daarin volhard had, verminderde hare smarten allengs, en eindelijk was zij geheel hersteld.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—

Potjes Zalf à . . . . « 1.—, « 3.—, « 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija*	bij	E. FUHRI & Co.
„ *Banjoemaas*	„	M. S. CHRRIMAN.
„ *Poerworedjo*	„	F. NEUMANN.
„ *Djocjacarta*	„	DEEKENS & Co.
„ *Soeracarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Salatiga*	„	F. KRUTHOFFER.
„ *Tagal*	„	Mevrouw de Wed. DORT.
„	„	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„ *Samarang*	„	V. H. NOMAN, KOLFF & Co., H. L. DE LYON, NOOTBAAR & JOOSTEN en bij

(1261) SOESMAN & Co.

Stemmen, Repareren en Verkoopen

VAN

PIANO'S.

VOOR HET STEMMEN

van eene driesnarige Piano. . . . . . . *f* 10.—

„ „ tweesnarige d°. . . . . . . „ 8.—

bij abonnement 2 maal per maand. . . . „ 10.—

(1406) F. BOURRET.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER.

Portretten op Papier en Glas,

in alle soorten van lijsten.

PORTRETTEN IN STEREOSCOPEN.

(1262) W. ABELS.

Iemand over *f* 40,000 kunnende beschikken en bekend met de CULTUUR, wenschte zich gaarne te belasten met de Administratie van eene landelijke onderneming; men is ook genegen tot de geheele dan wel gedeeltelijke overname eener zaak.

Inclinerende gelieve zich te adresseren onder Lt. H.

(1200) bij F. A. PRINGIERS.

Passage naar

BATAVIA,

per *ELLEN*, Kapitein WENTHOLT, tegen het laatst van deze maand te vertrekken. Adres

(1263) B. KOPERSMIT & CO.

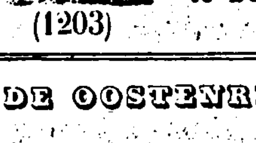

TE HUUR:

Het HUIS in de *Weduwe-Straat*, thans bewoond door Mevr. *VAN ERP*, te bevragen bij

J. STOKHEKKER.

SAMARANG, 17 *September* 1858. (1264)

TE KOOP:

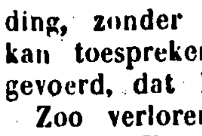

Een Victoria Toer-wagen,

te bevragen bij

(1203) ANDREAS, SCHALLIG & CO.

VOOR VRAGHT EN PASSAGE

NAAR

NEDERLAND,

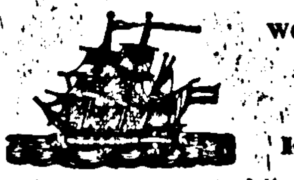

wordt aangeboden het buitengewoon snelzeilend Barkschip

JACOB,

Kapitein BÖRGER.

Adres: te *Batavia* bij de heeren BUSING, SCHRÖDER & CO

„ te *Soerabaija* „ W. MATHIEU & CO.

en te *Samarang* bij *De Agenten*,

(1201) THOOFT & CO.

TE KOOP:

TWEE PIANINO'S,

(1202) bij DORREPAAL & CO.

Debiteuren en Crediteuren in den Boedel van wijlen den Hoog Welgeboren Heer *C. J. BARON VAN UTENHOVE*, worden verzocht betalingen of aangiften te doen aan

(1265) *De Commissarissen*,

SALATIGA, VAN SCHOUWENBURG, 2e. Luit.

2 *Aug.* 1858. MAGNIN, „ 2e. „

Huwelijken.

Getrouwd:

N. P. L. BOIJER

met

C. HORROCKS.

SAMARANG, 2 *September* 1858. (1204)

Geboorten.

Bevallen van eene Dochter C. J. F. SCHMITT, *Mulder*.

SAMARANG, 15 *September* 1858. (1266)

Bevallen van een' Zoon J. D. C. DE CHAUVIGNY DE BLOT, *White*.

OENARANG, 7 *September* 1858. (1205)

Sterfgevallen.

Op den 2den Augustus ll. overleed te *Willem I*, den Hoog WelGeboren Heer *C. J.* baron *VAN UTENHOVE*, 2de Luitenant der Infanterie.

De Commissarissen,

VAN SCHOUWENBURG, 2e. *Luit.*

(1209) MAGNIN, „

Heden overleed in den ouderdom van zestien jaar en zes maanden, mijne dierbare echtgenoot HELENA EULALIA KRAUSS, na eene echtvereeniging van slechts vijf maanden en dertien dagen. A. KOENEN.

1e. *Luitenant O. I. Kavallerie.*

SALATIGA, 17 *Augustus* 1858. (1206)

Heden overleed mijn jongste Zoontje *Johannes Christiaan*, in den ouderdom van 14 maanden en 28 dagen.

(1208) JOHANNES GROENENBERG.

SAMARANG, 4 *September* 1858.

Op 19 Julij 1858 overleed te Arnhem onze veelgeliefde Vader *Mr. H. A. TOE WATER*.

L. UDO DE HAES.

M. A. DE HAES,

(1207) *Toe Water*

SAMARANG.

Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Maandag den 20sten September, *des avonds ten 6 ure*, moetende de brieven uiterlijk des namiddags ten 4 ure bezorgd worden.

— Als een bewijs hoe voorzigtig een ieder op de jagt, vooral zoo als die hier wordt uitgeoefend, zijn moet, strekt het voorbeeld, dat een Javaan die in de nabijheid van *Tjandie*, bij *Samarang*, op een wild zwijn loerde, daarvoor aanzag zekeren Javaan *Pa Sadiman*, die voorover hurkende, bezig was met gras te snijden, en dien hij ongelukkiglijk, in zijne verkeerde onderstelling, een schot toebragt, dat maar al te ongelukkig trof, op en door plaatsen, welke wij niet willen beschrijven.

— In de dessa *Datar Kliwonan*, district *Bodja*, onder *Kendal*, heeft in den nacht van 12 dezer een brand plaats gehad, waarbij een verlies en schade is geleden van slechts *f* 10. De oorzaak was onvoorzigtigheid.

Een meer belangrijke brand had plaats op denzelfden dag in de dessa *Gedong Batoe*, van de woning van den Chinees *Oei Ting* uitgaande. Verbrand 53 woningen en twee karbauwkralen. Bekende schade *f* 1440. Oorzaak al weder onvoorzigtigheid met vuur.

— Op den 14den nam afscheid van het Korps Officieren alhier, de Generaal Majoor *Meis*, benoemd Gouverneur van Sumatra's Westkust, en tot dusverre Kommandant der troepen in de 2de Militaire Afdeeling. Op den 16den dezer vertrok

---

zich gereed te maken tot het vertrek. Mijne vriendin wenkte mij reeds van verre een hartelijk welkom toe; ik deelde haar mijne ontmoeting mede; ook zij hoorde met innige belangstelling het verhaal mijner lieve Ebba, en wenschte met mij geweest te zijn.

Daar wij in Gotenburg van elkaâr scheiden moesten, waar wij den volgenden morgen vroegtijdig aankwamen, zette ik van dáár alleen de reis voort naar Kopenhagen, waar ik de mijnen in goeden welstand aantrof. Drie maanden na mijne aankomst ontving ik een brief van Ebba. Zij was nu Axel's vrouw en beschreef mij met gloeijende kleuren de zaligheid, die zij ondervond. „Wij spreken dagelijks van u, Heloïse," zeide zij. „Onvergetelijk zijt gij ons. Aanstaanden zomer komen wij tot u, en hopen dan regt gelukkige dagen met u en de uwen door te brengen. Vaarwel."

En hiermede sluit ik voor heden mijn dagboek, er evenwel bijvoegende, dat Ebba's oom in Gotenburg zijne belangstelling heeft getoond, door zijne nicht gedurende zeven jaar eene toelage van 1000 daalders jaarlijks toe te staan. In dien tusschentijd meende hij dat de praktijk van Axel genoeg kon toenemen om naderhand alleen in het onderhoud zijner familie te kunnen voorzien.

Dat er hoop bestaat op eene vermeerdering van het personeel, doet mij eene passage in de brief van Ebba denken, maar ik mag niet uit de school klappen.

DE OOSTENRIJKSCHE GEVANGENISSEN IN ITALIE.

DOOR FÉLICE ORSINI.

(Vervolg.)

Gisteren vernam ik dat Calvi op het Schavot een leven geëindigd had, dat geheel aan Italië gewijd was. Zonder het minste gerucht dat van buiten gehoord zou hebben kunnen worden; zonder de minste voorbereiding, zonder priester die hem een laatste troostwoord kan toespreken, was hij uit zijne cel naar het rijtuig gevoerd, dat hem naar de strafplaats brengen moest.

Zoo verloren wij voor altijd de waardigste onzer broeder. Eere zij Oostenrijk toegebragt, voor de keuze harer slagtoffers! Het kiest slechts onder de edelste, de trouwste, de deugdzaamste Italianen. Terwijl deze gedachten mij bezig hielden, zat ik op zekeren avond verdiept in de beschouwing van het ondergaan der zon. Ik zag de wolken langs mijn raam door een hevige wind voortgezweept, die nu en dan voor een oogenblik de laatste stralen verdonkerden.

Acht uren sloegen, en door droefheid afgemat ging ik te bed, doch ook daar week de slaap van mijne oogen.

Ik zag Calvi op het Schavot, ik zag hem een laatste blik werpen op dat land voor welke bevrijding hij een smadelijken dood onderging.

Ik zag ook zoo velen die voor hem het Schavot voor hetzelfde heilige denkbeeld betreden hadden. Ik zag al die vruchteloze offers, voor zoo vele edele Italianen gebragt, en toch ontzonk mij de moed niet. Ook ik wilde aan het dierbare vaderland mijn leven als een laatste offer brengen.

Nimmer vergeet ik die nacht.

Somtijds had ik dagen achter elkander van woeste opgewondenheid waarop weken van doffe neêrslagtigheid volgden. Somtijds dacht ik aan mijne vrienden. Denken zij aan mij? dit was de vraag die elk oogenblik bij mij opkwam. Ik wist dat ik en in Lombardije en in Rome vrienden had die hun leven voor het mijne veil hadden. De toekomst mijner kinderen drukte mij zwaar.

Voor hen alleen wenschte ik te leven. Ik had de genoegens des levens nimmer gekend om naar deszelfs langen duur te verlangen. Maar eene andere gedachte kwam onmiddelijk bij mij op. Men had mij mijn levensgeluk verwoest, en ik had mij op hen die mij hetzelve ontnomen hadden niet gewroken.

(Vervolg hierna.)

ZHEdG. met het stoomschip *Princes Amalia*, daartoe ter beschikking gesteld van ZHEdG. Ondergeschikten betreuren het vertrek van hunnen ouden Chef, verheugen zich in deszelfs bevordering, en vele oude ingezetenen nemen in die bevordering deel, omdat de verdienstelijke Generaal *Meis* een kweekeling is van de oude kadetten-school te *Samarang*, welke zoo veel voortreffelijke kweekelingen heeft opgeleverd. Bij het vertrek namen het Korps Officieren een hartelijk en heilwenschend afscheid van hunnen Generaal en het Korps Muziek deed den laatsten groet, tot de afvaart weêrgalmen.

— *Samarang* 14 Sept. Heden werd de Chinees *Oh of Ow Tiang Soei*, een nog jeugdig Chinees, die de lieveling was van zekere oude Chinesche vrouw, weduwe *Tan Tau Thai*, die zijne oudtante was, en de moeder van eenen hier bekenden handelaar en aannemer *Tan Gie Soei*, veroordeeld wegens moord, op deze zijne oude nabestaande, die gewoon was hem met kleine sommen gelds te helpen. Bij zekere gelegenheid hem eene grootere geldsomme weigerende, sloop hij haar woonvertrek binnen, met het plan haar te bestelen. De tegen hem uitgesproken straffe is die des doods, naar onze wetten aan de galg.

De ongelukkige heeft alles bekend ter teregtzitting en schijnt die daad te hebben verrigt in zekeren graad van waanzin, daar hij kort na het vermoorden, zichzelf van het leven wilde berooven, met dat gevolg, dat hij zwaar gewond is opgevat en in het stadsverband gebragt. Zijn leven vóór de poging tot diefstal, waarvan de moord een gevolg was, was losbandig en teugelloos.

— Als een waarschuwend voorbeeld tot waarschuwing vooral van Heeren kooplieden, die zoo dikwerf in hunne magazijnen met meer of minder voorzorg, (hetzij ons niet euvel geduid dit te zeggen:) niet altijd met die zorg, welke de goederen naar hunnen bijzonderen aard en vatbaarheid noodzakelijk maken, goederen opslaan, die aan niet zelden over het hoofd geziene gevaren zijn blootgesteld, moeten wij mededeelen dat dezer dagen in een der appartementen van het Havenkantoor alhier een treffend voorbeeld heeft plaats gehad van *zelfontbranding* van zwartsel, aldaar met andere goederen van het gouvernement, geborgen.

Het zwartsel was zoo als gewoonlijk in vurenhouten vaatjes afgepakt. Deze werden in een niet te vochtig locaal, en op eene stelling gesteld geborgen, en toch had de zelfontbranding plaats. Uit gebrek aan voorzorgen valt hier niet te denken, integendeel, ware de plaats van berging niet zoo goed gekozen, en het toezigt niet zoo geregeld geweest, dan zoud dit verschijnsel betreurenswaardige gevolgen hebben gehad, welligt ook voor een gedeelte der stad of belendende gebouwen.

Waarschijnlijk is het zwartsel in zekeren graad van vochtigheid afgeleverd, en had bij de fabricatie niet die bewerking ondergaan, welke het behoefde.

Deze omstandigheden kunnen de oorzaken zijn der zelfontbranding, welke echter dank der goede zorgen en naauwkeurigheid, welke hier heerschten geene gevolgen had.

De redactie hoopt de gelegenheid te hebben, spoedig een klein artikel over de vatbaarheid tot zelfontbranding van sommige stoffen, en de middelen van voorzorg daartegen te kunnen leveren, vooral ten dienste van hen, die dikwerf hun grootste belang zouden kunnen zien in de waagschaal gesteld, door eene enkele, meest onschuldige nalating van voorzorgen, waarbij zelfs niet eens aan onvoorzigtigheid of onverschilligheid te denken valt.

INDUSTRIELE MEDEDEELING.

In de Oostpost van 13 dezer leest men het volgende:

— Wij vernemen dat op ll. Donderdag den 9den dezer de stoomboot *Kraton*, toebehoorende aan de heeren Major Matzen & Co. met goed gevolg is te water gelaten, van de helling der fabriek DE VOLHARDING, van de heeren Baijer & Co.

Dit vaartuig werd aldaar in den voor Indie zeer korten tijd van twee maanden geheel uit elkander genomen, vier en twintig voeten verlengd, en van eenen nieuwen bodem voorzien over de geheele lengte. Ook de ketel van dien bodem werd gelijktijdig grootendeels vernieuwd, zoodat de stoomvaart tusschen Soerabaija en Pasaroean nu weder met vernieuwd leven zal kunnen worden voortgezet, dank zij de ondernemingsgeest van de eigenaren van *de Kraton*.

Doch ook dank aan de uitbreiders van de particuliere industrie, die een établissement hebben daargesteld, waar iedere fabriekant en iedere ondernemer, in welk vak ook, zich thans van het noodige kan voorzien, en alle machinerien kunnen vervaardigd en gerepareerd worden.

Vergelijken wij Java en in het bijzonder Soerabaija, wat het nu is bij twintig jaren bevorens. Inderdaad men slaat de handen verbaasd ineen, als men daar eenige honderden Javanen onder de leiding van mannen alles eenen BAIJER, werken ziet uitvoeren, welke de beste Europesche fabriekaten evenaren, ja, in vele gevallen overtreffen.

Onder zulke handen zien wij wat de Javanen zijn en wat men met hen doen kan; doch om tot zulke resultaten te komen, behoort ook onvermoeide arbeid en een onverbreekbare wil, en daarvan overtuigd, heeft de heer BAIJER die fabriek ook zeker wel niet ten onregte *de Volharding* genoemd.

Als er dan ook eenige groote onderneming aanmoediging en medewerking verdient, dan is het voorzeker deze, waaraan zoo groote kosten, moeiten en zorgen worden gewijd, om ze op eene hoogte te brengen, die haar het vorstelijk wapen, dat zij het voorregt heeft te mogen dragen, tot eere doet strekken.

Wij twijfelen dan ook evenmin aan het eene als aan het andere, want ware verdienste blijft nimmer onbeloond.

De hulde, welke hierbij wordt toegebragt aan de fabriek *de Volharding* en aan hare stichter en grondlegger, is vooral niet te groot, en het strekt een ieder tot genoegen, dat deze fabriek ook bij het gouvernement bescherming en aanmoediging vindt. Toen Z. E. de Vice Admiraal, chef onzer marine, onlangs eene inspectie te Soerabaija maakte, en ook de nog niet voltooide fabriek *de Volharding* had gezien, vond Z. E. zich overtuigd, dat de gouvernements-fabriek voor *Marine, Stoomwezen* en *Nijverheid*, voor de particuliere nijverheid niet meer behoefde te werken, en dat dus dit *woord* in haren naam niet meer noodig was.

Velen hebben er eene groote belooning in gezien, dat de fabriek de hooge vergunning hebbe erlangd den naam *Koninklijke* fabriek te dragen en het koninklijk wapen te voeren. Deze inrigting doet voorzeker zeer veel eer aan ons wapen, maar waar is de belooning of eene erkentenis, welke de stichter zelf verdiend heeft?

Met vertrouwen ziet men te gemoet, dat die niet zal uitblijven, want Z. M. onze geëerbiedigde koning, beloont burgerdeugd en verdiensten, ook in de zoo verre van den troon verwijderde onderdanen, wanneer ze slechts ter kennisse van Hoogstdenzelven gebragt worden.

De heer Baijer heeft duizende, zegge zeer veel duizende werklieden op Java gevormd, die thans over geheel Java verspreid zijn, en te Soerabaija bijna in alle groote fabrieken terug te vinden zijn als de beste arbeiders. Sedert dertig jaren is hij zelf de ijverigste arbeider voor onze industrie geweest, en hij die weet met welke moeijelijkheden deze man, die in zijn vak door weinigen geëvenaard wordt, te kampen heeft gehad; met welk zelfvertrouwen hij aan alle omstandigheden het hoofd heeft geboden, en hoe hij zijn geheel vermogen, zijne groote carrière, alles heeft opgeofferd, steeds blijvende zeggen „het zal" deze beseft ook, welke diepe beteekenis de heer Baijer wil doen zien, in den naam zijner fabriek: *„de Volharding."* Die volharding zal hem thans niet meer zoo moeijelijk vallen, daar hem twee jeugdige mannen ter zijde staan, de eene van groote verdienste als ingenieur en mechanicus, de andere in het commerciële. Mogt hij nog lang de vruchten er van genieten en zijn thans volbragt werk in vollen bloei zien. Hieraan twijfelt bijna niemand, en het is de wensch van allen, vooral van de duizende Inlandsche werklieden, die aan hem hunne vorming, hunne groote welvaart en hunne nuttigheid voor de maatschappij te danken hebben, dat deze volharding beloond worde.

Eene vertrouwde hand belooft ons eene korte schets dezer colossale inrigting, welke buiten Europa hare wedergade niet heeft, en zelfs in Europa door weinige wordt overtroffen.

Redactie.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 11den tot en met den 17den September 1858.

Majoor der Artillerie van Bloemen Waanders, Luitenant Kolonel der Artillerie Kellermann, M. Maas, A N G Dom, G L. Weijnschenk, L. Fokker, G. Weijnschenk, H L. Hendriks, F. H. Boas, J. W. Eijsbach en familie, G Mac Millan, H. Schallig, F. Donkers, M. J. Hanssens, Dr. Marten, Kapitein der Genie Bleckman, Pastoor Lijnen, A. Feldman, H W J. A. O. van Waveren Pancras Clifford, J. J. Johannes, C A. Satoor, D. J. F. Loze, Th. Loze, C. S. A. Thurkow, C J. Visser, A. N. Nasavard, H, J. N. Poth, J. F. Juch en familie, F J. Heim.

VERTROKKEN PERSONEN.

Kapitein der Genie Bleckman, Luit. Kolonel der artillerie Kellermann, M. Maas, P. W. Horning, J. W. Muller, Luitenant W. J. Lind-Green, Luitenant A Schiebelhout, A N. Dom, J Vroom, F. W. T. Semster, A. V. de Calonne, Mevrouw Beuker, W N J. G. Claasz, Mevr. van Bosstraten, A von Kriegenbergh, P. Patthé, G. Mac Millan, G. L Weijnschenk, G. Weijnschenk, F. Donkers, M. J. Hanssens, M A van Amstel, J. H. Scipio, A. Feldman, Victor Clignett, J. J. Johannes, C. A. Satoor, H. L Hendriks H. C. Knaap, P. C. van der Willigen, Echtgenoote en 5 kinderen, O. Ascar, W. Teding van Berkhout, C. Winter, Generaal Majoor A. Meis, F. H. Boas, J. W. Boers, G. J C Kolff, W. H. M. von Haack en Echtgenoot, T. H. Loze D. J. F. Loze, H. W. J. A. O. van Waveren Pancras Clifford.

Schepen in Lading,

op den 16den September

Naar NEDERLAND via SOERABAIJA, Ned bark Christiaan Huijgens, *J. van Katwijk*, agenten *Wermuth en Co*.

Naar BATAVIA, Ned. Ind bark Marianna Anthoinetta, kapt. *J. Winter*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Kim Hing Sing, kapt. *Liem Biauw Tioe*, agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Vijf Vrienden, kapt. *C. Johan*, agenten *van Maanen en Co.*

Naar DE GOLF VAN PERZIE, Ned. bark Admiraal de Ruijter, kapt. *B. Koster*, agenten *C. Damnitz en Co.*

Naar DE GOLF VAN PERZIE, Amer. schip Telegraph, kapt. *A. W. Giles*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Bellatrix, kapt *A. P. Sandberg*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Drie Vrienden, kapt. *L. P. Anderson*, agenten *MacNeill en Co*

Naar BAVAVIA, Ned. bark Jeannette, kapt. *F. Visser*, agenten *B. Kopersmit en Co*

Naar ——— Ned. Ind. schoener Aloewie Segaf, kapt. *Oewa Soegie*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SINGAPOER, Ned. Ind. schip Fathool Moebarak, kapt. *Hadjie Moeda*, agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Maria Anna, kapt. *F. S. Verschuur*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar BATAVIA, Ned Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer*, agenten *Dorrepaal en Co*

Naar ——— Ned. Ind. brik Anthoinetta, kapt. *F. Chasteau*, agent *Gezagvoerder.*

Naar BATAVIA, Ned. Ind. bark Atidjahor Rachman, kapt. *Sech Alie Bin Achmat Banseer*, agent *Gezagvoeder.*

Naar BATAVIA, Ned. Ind. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Vriendschap, kapt. *F. Buijs*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. schoener Sumanap, kapt. *Pa Djamina*, agent *Gezagvoerder.*

Naar FRANKRIJK, Frans. schip Mary Gabrille, kapt. *E. Rosiers*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar BATAVIA, Ned. Ind bark Alnoor, kapt. *Sech Awab Bin Awab Said*, agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Eng. bark Saxon Vimg, kapt. *W. Deans*, agenten *Mac Neill en Co*

Naar BANJERMASSING, Ned. Ind bark Assiah Banjermassing, kapt. *Hadjie Mohamat Sa-at*, agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Sept. 10 - Ned. Ind. bark *Ellen*, T. A. P. Wentholt, v. Cheribon 8 Sept., passagier de 1e. Luit. van Altena.

Sept. 11 - Ned. Ind. schoener *Sumanap*, Pa Jamena, v. Bandjarmassing 28 Aug.— Ned. schip *Vriendschap*, F. Buijs, v. Pasaroean 4 Sept.

Sept. 12 - Z. M. schroefkorvet *Princes Amelia*, kapt. Luit. ter zee A. D. S. Klarkson, v. Batavia 9 Sept.— Ned. Ind. bark *Alnoer*, Sech Awab Bin Awab Saieb, v. Batavia 2 September.

Sept. 13 - Ned. Ind. bark *Kiem Tian Hoat*, Liem Jiekong, v. Bandjarmassing.— Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, v. Batavia 10 Sept., passagiers de heeren Mc. Millan, Marten, Hansen, Donkers, Eijsbach en familie, Schallig, Z. M. troepen en bannelingen.— Frans. schip *Marie Gabriëlle*, E. Ropers, v. Soerabaija 10 September.

Sept. 14 - Eng. bark *Saxon King*, W. Deans, v. Batavia 7 September.

Sept. 15 - Ned. Ind. bark *Asia Bunjarmassing*, Hadjie Mohamat Said, v. Batavia 4 Sept., passagier de heer C. J. Visser en familie.

VERTROKKEN.

Sept. 11 - Ned. Ind. bark *Anna Serie*, Sech-Abdul Rachman Bin Achmat Soee, n. Cheribon, Batavia en Singapoer.— Ned. Ind. bark *Tjan Goan*, Sie Ik Hien, n. Rembang.— Deens. bark *Helvetien*, Bruhn, n. Soerabaija en Nederland.

Sept. 12 - Ned. Ind. bark *Sa-oot Ban*, Hadjie Oemar, n. Singapoer.— Eng. schip *Northumbuan*, J. Smith, n. Nederland.

Sept. 14 - Ned. Ind. bark *Fathool Manan*, Sech Alie Bin Aboebakar Bergabee, n. Tagal.— Ned. Ind. schip *Aloosmanie*, Sech Abdul Rachman Bin Salim Basaib, n. Batavia en Singapoer.— Ned. bark *Nijverheid*, Kerkstra, n. Batavia en Nederland.

Sept. 15 - Eng. bark *Crouch Brothers*, G. Crouch, n. Batavia en Nederland.

Sept. 16 - Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, n. Tagal en Batavia, met Z. M. troepen en bannelingen.— Z. M. schroefkorvet *Princes Amelia*, kapt. Luit. ter zee A. D. S. Klarkson, n. Padang, passagiers Generaal Majoor A. Meis en familie.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 9den tot en met den* 16*den Sept.* 1858.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapitein *Sech Awab Bin Awab Said.*

34 kn. Europ. lijnwaden, 1 kt. floweel en 4 kn. wijn, *C. Damnitz & Co.*
10 bn. goenie-zakken, *van den Broek & Veeckens.*
1 kt. manufacturen, *van den Broek & Veeckens. (Uit het Entr. aldaar.)*
800 ks. cognac, *Soesman & Co.*
11 ps. kanonnen, *Gouvernement.*

125 kn., 60 pakj. en 20 bn. lijnwaden, 60 pik. damar, 12 kn. Chin. ruwe zijden stoffen, 132 kn. glaswerk; 2 kn. vijlen, 1 kt. ijzeren haarpennen, 125 pik. oud en Jap. koper, 12½ pik. staal, 15½ pik. lood, 39 pik. salpeter, 119 pik. oud hoepel ijzer, 3 vn en 2 kn. lampen, 2 kn. sagoe, 1 vat rotte-vallen, 5 kn. kat. parapluiën, 5 kn. diverse goederen, 14 kn. Europ. kat. naaigaren, 1 kt. bijtels, 1 kt. lamp-kouzen, 5 kn. Chin. papieren, 7001 pak. en pakj. gouden verguldsel, 2¼ pik. roode rijst, 8 kn. en 30 katt. Chin. en Inl. medicijnen, 1 kt. offerpapier, 1½ pik. was, 2 kn. vermillioen, 2 kn. blanketsels, 1 kt. led. flesschen, 3 pak. laxa, 2 kn. stalen pannen, scharen en messen, 1 kt. Holl. papier, 44 doz. kaarten, 880 pr. schoenen en muilen, 10 kn. bamboewerk, 1 paar Chin. papier lantaarns, 9 kn. thee, 1 kt. wolle dekens, 75 vs. en 1 kt. spijkers, 6 pik. ijzerdraad, 1 kt. boren, 1 kt. lamppitten, 1 kt. naalden, 2 kn. spiegeltjes, 4 vn. meel, 5 st. fluweel, 1 kt. kat. kanten, 5 pik. coriander-zaad, 6 ks. siropen, 2 kn. diverse kramerijen, 2 pak. schoenen en 1 kt. bloem-vazen, *Diverse personen.*

50 kn. en 4 bn. lijnwaden, 4 zak. en 5 pik. Inl. medicijnen, 55 pik. blad- en oud koper, 8 pik. ambalo, 3 kn. ruwe zijde en 4 kn. naaigaren, *Order.*

2 pak. olifants-tanden, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

Van Bandjarmassing met de Ned. Ind. bark Kiem Tiang Hoat, kapitein *Liem Jekong.*

71,980 ps. maloeka en kadjang matten, 15/100 pik. herte-peezen, 8½ kod. rotting hoeden, 6,500 ps. gez. eijeren, 67 pik. was en 3700 ps. zilveren munt, *Order.*

Van Bandjarmassing met de Ned. Ind. schoener Sumanap, kapitein *Pa Djaminah.*

1,902 bos. bindrotting, 8950 ps. kadjang matten, 4 pik. kasoewing olie, 16 pik. zwarte damar, 4 pik. sintok bast, 98/100 pik. koffij, 9 pik. glambast, 12 korg. stroo-deksels en 1½ pik. was, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Assiah Bandjarmassing, kapitein *Hadjie Mohamat Saät.*

25 vn. en 25 kn. wijn, *van den Broek & Veeckens.*

3 vn. boslemmermessen, 16 baaltj. zeildoek, 66 blik. verw, 3 kn. zeilgaren, 6 blik. menie, 9 pak. vlaggendoek, 23 doz. kwasten, 3 doz. schrappers, 7 vs. spijkers, 5 kn. zeep, 1 kt. sloten, 3 kn. gereedschappen en 25 pik. touw, *C. Damnitz & Co.*

30,000 ps. dakpannen, *Beh Biauw Tjoan.*

En andere lading van Batavia, bestemd voor Bandjarmassing.

UITVOER.

Naar Rembang met de Ned. Ind. bark Tjan Goan, kapt. *Sie Ik Hien.*

202 pik. gambier, 952 pik. rijst, 1 pik. kandij-suiker, 20 ks. thee, 6 kn. voetsoekers, 25 pik. zwarte peper, 1 pik. Java medicijnen, 2 ks. cognac, 2 kn. Europ. glaswerk, 3 ps. Europ. chitsen, 3 pik. lood, 1 pik. Eng. ijzer en 5000 ps. zilveren guldens, *Gezagvoerder.*

Naar Singapoer met de Ned. Ind. bark Sa-oot Ban, kapitein *Said Hoessin Bin Achmat Banseer.*

20 pik. aren-suiker, 8 krandj. Java tabak, 3 korg. Java kleedjes, sarogs, 20 pik. roode uijen, 20 riem. Europ. papier, 520 pik. rijst 12 psn. schapen en 9171 ps. zilveren munt, *Diverse personen.*

Naar Nederland met het Eng. schip Northumbrian, kapt. *James Smit.*

7094 pik. suiker en 1000 ps. koehuiden, *Mac Neill & Co.*

99/100 pik. koffij, 1 pik. suiker, 1 ks. gember en 1 kistje thee, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Anna Serie, kapitein *Sech Abdul Rachman Bin Achmat Said.*

42 pik. madja kawie, *Gezagvoerder.*

Naar Singapoer met het Ned. Ind. schip Alosmanie, kapitein *Sech Abdul Rachman Bin Salim Ba Said.*

50 pik. rijst, 11,165 ps. zilveren munt en 6 ps. gouden tientjes, *Diverse personen.*

Naar Nederland met de Ned. bark Nijverheid, kapt. *E. L. Kerkstra.*

8,497 pik. Gouv. koffij, 3998 pik. Gouv. suiker en 180 pik. bindrotting, *N. H. M.*

1 pik. koffij, *Wermuth & Co.*

13 kn. kembangan water, *Gouvernement.*

Naar Tagal met de Ned. Ind. bark Fathool Manam, kapitein *Sech Alie Bin Aboebakar Baryebeh.*

4 korg. Java batik sarongs en kainpandjangs, 12 pr. muilen en 6000 ps. zilveren guldens, *Gezagvoerder.*

Naar Nederland met het Eng. schip Crouch Brothers, kapt. *G. Crouch.*

1,588 pik. suiker, *Mac Neill & Co.*

Naar Nederland via Soerabaija met de Ned. bark Petronella Catharina, kapitein *F. Hagen.*

2 kn. parasols en 1 kt. barège en jaconets, *van den Broek & Veeckens.*
3 kn., 1 pak en 1 vat, *Gouvernement.*
1599 ℔ cochenille en faccatille en 200 pik. koffij, *N. H. M.*

Naar Pekalongan met de Ned. Ind. bark Marzoek, kapitein *Said Abdulla Bin Achmat Alhabassij.*

8000 ps. zilveren guldens, *Gezagvoerder.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *f* 30.— afgedaan.
Suiker, N°. 16, *f* 17.—
Indigo, per pond *f* 4¼. afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 42.— geboden.
Buffel-Huiden, per kodie, *f* 45.
Staart Peper, *f* 52.— geboden. Mankeert.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 120 à *f* 130.—
„ tweede „ idem. *f* 105 à *f* 115.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 17½.—
Katjang „ idem. *f* 17.—
Rotting, per pikol, *f* 7.— à 8.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 6/m. à pari.

Protestantsche Eeredienst.

Zondag den 19den September 1858.
des voormiddags ten ½9 *ure*,
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

Roomsch Catholijke Eeredienst.

Zondag den 19den September 1858.
Eerste H. Dienst *des morgens ten 7 ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags ten half 9 ure.*
LOF *des avonds ten 7 ure.*

BIJVOEGSEL

behoorende bij het

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

van Vrijdag 17 September 1858, No. 38.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 24 Julij 1858.

NEDERLAND.

— Den 16 werd alhier de algemeene jaarlijksche vergadering gehouden van de leden der *Rotterdamsche Diergaarde*, en wel in het thans gereed zijnde en voor deze vergadering ingerigte winter-gebouw der dieren, onder voorzitterschap van den tweeden voorzitter des bestuurs, den heer *H. van Rijckevorsel.*

Nadat de *Voorzitter* met een woord de vergadering geopend had, werden de notulen van de vorige bijeenkomst gelezen en goedgekeurd. Negen gewone en elf buitengewone leden werden daarna bij balottage aangenomen, terwijl voor de volgende balottage weder een aantal kandidaten waren voorgehangen.

De *Voorzitter* nam nu het woord en deelde aan de talrijk vergaderde leden mede, dat de heer *S. J. Roosdorp*, wegens verplaatsing, zijne betrekking als lid van het bestuur, had nedergelegd. In zeer kiesche bewoordingen drukte de *Voorzitter* het leedwezen van het bestuur over deze gebeurtenis uit, ook omdat de heer *R* inzonderheid had medegewerkt, om de eerste kiem te leggen, welker ontwikkeling het ontstaan der *Diergaarde* ten gevolge had en waarvoor men hem veel dank verschuldigd is.

Alsnu had de stemming plaats voor 5 leden, tot het nazien der rekening en verantwoording, waarna de *Voorzitter* uit de leden van het bestuur twee stembureaux benoemde.

Vervolgens gaf de *Voorzitter* het woord aan den secretaris des bestuurs, den heer *N. J. Hoffmann*, die vervolgens verslag uitbragt van den toestand der vereeniging over het jaar 1857. Daaraan ontleenen wij het volgende:

Na in korte trekken de geschiedenis van het ontstaan van den dierentuin, zoo als die bij onze lezers bekend is, te hebben doorloopen, staat het bestuur stil bij de moeijelijkheden, die het dadelijk na zijne optreding als zoodanig te overwinnen had en die niet alleen de inrigting, maar ook de ligging van den grond betroffen, waardoor men zich met verschillende magten, als gemeenten- en polder-besturen, het ministerie van binnenlandsche zaken, den raad van administratie van den Holl. spoorweg, enz., te zamen of afzonderlijk, over de ontwerpen plannen moest verstaan.

Eene eerste zorg was de zamenstelling van eene goede administratie en directie, waartoe na de benoeming van een hoofdbestuur uit een 1sten en een 2den voorzitter, secretaris, thesaurier enz. bestaande, de overige leden zich in sub-commissien verdeelden, wier zorg zich bij eene afdeeling bepaalde en wier voorstellen door het geheele bestuur werden beoordeeld. Het geldelijk beheer bleef aan het hoofdbestuur toevertrouwd, terwijl bereids de directie, zoo als bekend is, aan den heer *P. H. Martin* werd opgedragen.

Na aankoop van den grond tot een bedrag van ongeveer f 72,000, sloot het bestuur voor het aanleggen van den tuin en de levering van het geen daarbij behoort, behalve het zand, eene overeenkomst met de heeren *Zocher*, die o. a. gedurende twee jaren voor het plantsoen moeten instaan, zoodat zij alle gestorven boomen door nieuwe moeten doen vervangen. Op den 18den Mei 1857 werd de eerste spade in den grond gestoken, niet minder dan 25,300 kubiek ellen zand tot ophooging van den grond gebezigd en in October daaraanvolgende was het terrein bijna geheel tot beplanting gereed. Ook de onderhandeling met den raad van administratie der Holl ijzeren spoorwegmaatschappij leidde tot een gunstig resultaat, zoodat men, tegen vergoeding der kosten van verplaatsing van eene keet en eene bijdrage van f 10 aan het ondersteuningsfonds voor werklieden tot wederopzegging toe, den strook gronds bekwam, waarop thans de fraaije toegang tot den tuin is aangelegd.

Wat het aanbouwen betreft zijn in 1857 tien aanbestedingen gehouden, als: 1° het maken van het rasterwerk, tot afsluiting van het terrein van den Hollandschen Spoorweg; 2°. de woning van den directeur; 3°. het winterverblijf voor de dieren; 4° het magazijn en de loods; 5° de houten brug nabij den ingang; 6°. het boren en metselen van twee welputten, 7°. het leggen van een riool op het stations-plein; 8°. het maken van een ijzeren hek met twee portiershuisjes, 9°. het societeits-gebouw en 10°. het apen-gebouw.

De beide laatste werken werden niet gegund, als overschrijdende de inschrijvingen der vastgestelde sommen. De 8 overige zijn gegund tot een gezamenlijk bedrag van f 50,648, Voegt men hierbij de som van den aanleg ad f 23,330 en die voor de levering van zand ad f 21,000, dan is in 1857 ten behoeve van de *Diergaarde* voor eene som van f 95,018 openbaar aanbesteed en verwerkt, zonder de kleine aanbestedingen, van stoelen, banken, tafels enz ongeveer f 2000 bedragende, te rekenen. Het bestuur betreurt het, dat de leden niet vroeger in het genot van het Societeits-Gebouw zijn gesteld kunnen worden. Doch de mededeeling van zijne handelwijze daaromtrent behoort in een volgend verslag te huis. Ten gevolge van eene verandering in de zamenstelling van het apen-gebouw had men den bouw daarvan aan den oorspronkelijk laagsten inschrijver, tot een minderen prijs kunnen toewijzen.

Wat de exploitatie van de *Diergaarde* aangaat, zegt het verslag dat het bestuur met de eigenaars van den Kleinen tuin eene overeenkomst sloot, tengevolge waarvan men in het bezit kwam der dieren, hokken, kooijen, enz. — Het getal leden dat bij verschillende ballotages werd aangenomen, bedroeg 414 gewone en 24 buitenleden, makende met de 627 aandeelhouders en 8 donatrices een getal van 1041 leden. Van den 1 Mei tot den 31 December werd de *Diergaarde* door 12,258 personen, tegen betaling van 25 cts. bezocht, waarvan 3900 gedurende de kermis, als wanneer ook aan stadgenooten op dezelfde voorwaarde toegang was verleend. De verzameling dieren, in den vorigen tuin reeds aanwezig, bestond uit 15 viervoetige, 13 apen en 48 vogels, alsmede kippen, eenden, enz. In den loop van het jaar vermeerderde deze verzameling met 65 viervoetige dieren, 16 apen, 142 vogels en 31 amphibiën, meest allen ten geschenke ontvangen. Men mogt zich daarenboven nog verheugen in 12 geschenken, bestaande uit bloemen en gewassen en 15 van verschillenden aard. Vele dier geschenken waren uit de Overzeesche bezittingen afkomstig. Het bestuur bragt alleu lof aan de ondersteuning, die het allerwege had mogen ondervinden.

Van den geldelijken toestand der vereeniging vernam men, dat de drie eerste stortingen van 20 % geregeld hebben plaats gehad, terwijl sommige aandeelhouders het bedrag waarvoor zij ingeschreven hadden, in eens geheel gestort hebben. Van de kapitaal-rekening kon men echter eerst aan het einde van het loopende jaar een volledig overzigt geven.

De exploitatie rekening eindelijk sluit met een nadeelig saldo van ongeveer f 1800. Dit werd echter niet als ongunstig beschouwd 1°. om de vele onkosten verbonden aan de oprigting en 2°. omdat het raadzaam geoordeeld was meer dan 50 pCt. van de overnemingssom van den ouden tuin, op deze rekening over te brengen.

Het verslag sluit met den wensch, dat deze inrigting, door de krachtdadige medewerking harer leden, tot eene der schoonste van dien aard in Europa moge worden.

Door den thesaurier, den heer *A. R. Dunlop*, werden de in dit verslag genoemde sommen nader toegelicht.

Als nu deelden de stembureaux bij monde van den heer *James Smith* den uitslag der stemming mede, waaruit bleek, dat tot leden der commissie tot onderzoek der rekening en verantwoording benoemd waren de HH. *Köhler, v. Leeuwen, Vis Blokhuyzen, Frisch* en *van den Arend.*

De *Voorzitter* gaf daarna te kennen, dat er weder twee geschenken ingekomen waren, als een van f 40 en een van f 100; dat het bestuur besloten had, om den tuin gedurende de kermis weder voor het publiek tegen betaling van 50 cents open te stellen en dat ook aan de weeskinderen van alle gezindheden, op nader te bepalen dag en uur, toegang zou worden aangeboden. Spr. hoopte, dat het societeits-gebouw nog voor kermis zou in gebruik genomen kunnen worden en daar dit wel als eene eenigzins merkwaardige gebeurtenis te beschouwen was, zou dat op eene nader te bepalen feestelijke wijze geschieden.

Nadat een der HH deelhebbers als tolk van allen een gepast woord van dank aan het bestuur had gerigt, voor de uitmuntende wijze, waarop het zich van zijne moeijelijke taak kweet, sloot de *Voorzitter* de vergadering.

— Op 28 Junij heeft te Frankfort de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 8sten Mei tusschen Nederland en Wurtemberg gesloten, tot regeling der voorwaarden, waarop consuls van Wurtemberg in de voornaamste havens der Nederlandsche kolonien zullen worden toegelaten.

— Men verneemt, dat de kamer van koophandel en fabrieken te 's Gravenhage, ten aanzien van de voorstellen, tot herziening der wet nopens het regt op het zegel, o. a. heeft te kennen gegeven, dat zij, ofschoon niet verbergende de bezwaren, die aan het zegelen van wissels enz. verbonden zijn, aan de regering toegeeft, dat de bestaande wet gehandhaafd moet worden en houdt het met haar voor het beste middel, ten einde het ontduiken der belasting minder algemeen te maken, om het evenredig regt in een vast regt te veranderen. Dat regt mag dan echter juist voor den kleinhandel, die het meest bezwaar tegen de belasting heeft, niet hooger zijn dan tegenwoordig. De kamer stelt voor vrijdom van f 10 en daar beneden; $2^1/_2$ cents voor f 10 tot f 100, 5 cts. voor f 100 tot f 200, en zoo met 5 cts. opklimmende tot f 500 wanneer het regt op 25 cts. zou blijven. Ook bij prolongatieen beleenings-contracten en assurantie-polissen ware te letten op de kleine posten, b. v. voor posten beneden de f 1000 10 cts. en assurantie-polissen beneden de f 5000 25 cts. Met het zegel op cognossementen kan de kamer zich vereenigen, maar niet met dat op verkoopbriefjes van makelaars, volgbriefjes en soortgelijke in den handel gebruikelijke documenten, dat zij als eene te onbepaalde en te ver uitgestrekte toepassing der belasting beschouwt. Wat de strafbepalingen betreft, kan de kamer er maar ééne doeltreffend vinden: het onherstelbaar nietig verklaren van alle binnenlandsche aan zegel onderworpen en niet bij de uitgifte gezegelde stukken en het ongeldig verklaren van alle buitenlandsche niet aanstonds door den eersten binnenlandschen houder door aanhechting (op de wijze als de regering voorstelt) van behoorlijk zegel voorziene stukken. Het bedreigen van boete met haren aankleve en het nietig verklaren van het beding retour sans frais acht de kamer onraadzaam.

ENGELAND.

— De *Times* behelst thans het officieele berigt, dat de regering, gevolg gevende aan het advies van de raadslieden der kroon, voor goed heeft afgezien van alle vervolging tegen Thomas Allsop, een der beschuldigden in den jongsten aanslag tegen het leven van keizer Napoleon. Dientengevolge is ook de belooning ingetrokken, die uitgeloofd was voor de inhechtenisneming van Allsop.

— Gelijk in het vorig nummer berigt werd, is de poging tot het leggen van den onderzeeschen telegraaf naar Amerika andermaal mislukt en waren de daarmede belaste schepen te Queenstown teruggekeerd. Er zal echter nog eene poging beproefd worden en het eskader, bestaande uit de *Agamemnon, Niagara, Valerous* en *Gorgon*, is daartoe den 18den bij gunstigen wind weder in zee gestoken.

— De *Electric and International Telegraph Company* is voornemens gedurende den zomer eenen nieuwen onderzeeschen telegraaf te leggen van zeker punt tusschen Lowestoft en Orfordness op de oostelijke kust van Engeland, en Zandvoort in Holland. De kabel zal 130 mijlen lang zijn.

— Volgens officieele rapporten hebben de openbare inkomsten over het jaar, eindigende 30 Junij, bedragen 66,879,717.4/3 pd St. en de uitgaven 67,226,526.19/6 pd. St. de uitgaven hebben dus 346,809.15/3 pd. St. meer bedragen dan de inkomsten.

— De *Times* bevat het volgende artikel over de opheffing der Oost-Indische Compagnie:

Eene magt is van de aarde verdwenen. Na een bestaan van meer dan twee en een halve eeuw zal het ligchaam, dat krachtens een charter van koningin Elisabeth opgerigt is, opgeheven worden met toestemming der koningin.

Het is een lofwaardige stelregel, om van de dooden niets dan goeds te zeggen, en zelfs wanneer de Compagnie zich niet meer onderscheiden had dan die, welke jagt maakt op de wilde dieren in de bosschen van Britsch-Amerika, ten behoeve van den pelterijhandel (de Hudsons-Baai-Compagnie), of die welke voorheen handel dreef op de Levant, dan nog zou een ligchaam, welks oorsprong tot de zestiende eeuw behoort, aanspraak hebben op onzen eerbied.

Maar de Oost-Indische Compagnie heeft op iets meer aanspraak dan op een eerbiedig en hoogklinkend grafschrift. Gedurende honderd jaren is zij eene veroverende magt geweest, en thans, nu haar bestaan ten einde loopt, laat zij het moederland in het bezit van een rijk, dat andere natiën ons kunnen benijden en ons inderdaad benijden.

De Oost-Indische Compagnie is een type dier mannen, die van het Engeland der Tudors, het tegenwoordige Engeland hebben gemaakt. Tot op het tijdstip onzer vroegste herinneringen kon ons land op deze Compagnie den grootsten roem dragen en was zij een voorwerp der bewondering en ijverzucht der staten van het vaste land, wier koloniale geschiedenissen zich gekenmerkt hebben door talrijke beproevingen en tegenspoeden.

Groote feiten en groote misdaden hebben ook hare geschiedenis gekenmerkt ten tijde harer onafhankelijkheid en toen zij werkelijk was hetgeen zij later slechts scheen te zijn, namelijk een handelsligchaam, dat rijken aankocht en oorlogen voerde in vreemde landen, onder het niets beteekenende toezigt van zijn gouvernement.

— De generaal-majoor sir James Outram, is bevorderd tot luitenant-generaal.

— De generaal-majoor sir Hugh Henry Rose en de Maharadjah Jun Bahadoor zijn benoemd tot grootkruis der Bathorde.

— Prins Alfred gaat, volgens het *Court Journal*, met zijne ouders naar den Rhijn en blijft te Bonn om de hoogeschool aldaar te bezoeken.

— De *Plymouth Mail* meldt, dat sir John Yarde Butler tot den pairsrang verheven is, onder den titel van graaf van Churston Feryers.

— De jongste der vijf dochters van koning William IV en van mrs. Jordaan is onlangs na eene kortstondige ziekte overleden. Zij werd den 5den November 1803 geboren en trad in 1830 met den burggraaf Talkland in het huwelijk, uit welken echt een zoon, thans kapitein L. W. Carry, geboren werd. De overledene was als eene niet onverdienstelijke schrijfster bekend. Haar laatste in dit jaar verschenen werk was een roman, onder den zonderlingen titel *Chow-Chow.*

— De lords der admiraliteit hebben op last der koningin, bevel naar Portsmouth gezonden, om in die haven onmiddelijk het eskader te vereenigen, dat Hare Majesteit naar Cherbourg zal vergezellen. Dit eskader zal bestaan uit zes linieschepen, zes fregatten en eene flotille van yachten van H. M. en de admiraliteit, en geplaatst worden onder de bevelen van den admiraal Lyons en den schout-bij-nacht sir H Fremantle.

— Men zal zich herinneren, dat er tijdens de eerste ontlusten in Britsch-Indie een levendige strijd heeft plaats gehad tusschen het ministerie Palmerston en de directie der O.-Ind. Compagnie, over het oponthoud in de expeditie der versterkingstroepen, die de gouverneur generaal bij het uitbreken van den opstand aanvroeg, van welk oponthoud het ministerie en de genoemde directie alle verantwoordelijkheid wederkeerig op elkander poogden te werpen. Ofschoon deze kwestie toen ter zijde gesteld en thans zoo goed als uit den weg geruimd of althans vergeten is, heeft zij echter tijdens de eerste vijandelijkheden voor de Europesche manschappen in Indie zulke verderfelijke gevolgen gehad, dat het niet van belang ontbloot is, er nog eens ter loops op neder te komen, ten einde over die zaak het licht te verspreiden, hetwelk thans, bij nader inzigt, blijkt het ware te zijn. Er is toen namelijk eene commissie benoemd belast met het doen van een naauwkeurig onderzoek omtrent de afzending der bedoelde transporten, en deze commissie, wier zamenstelling door het publiek allerwege werd toegejuicht, heeft thans eindelijk een rapport uitgebragt, waarin zij verklaart dat alle verantwoordelijkheid omtrent het veroorzaakt oponthoud geheel en al ten laste van het ministerie Palmerston moet vallen, terwijl aan de directie der O.-Ind. Compagnie alle eer toekomt voor de door haar in die omstandigheden genomen maatregelen. Het besluit tot deze zijdelingsche afkeuring der handelingen van lord Palmerston, schijnt in eene voltallige zitting der commissie, eerst na vrij lange discussien en wel met meerderheid van slechts ééne stem genomen te zijn, terwijl het besluit tot een adres van gelukwensching aan de O.-Ind. Compagnie met eene meerderheid van acht tegen vier stemmen is aangenomen.

Eenige redenaars hebben gewezen op de overweldigingen der Compagnie, die dikwijls buitensporig waren, op hare onregtvaardigheden jegens zekere personen, die niet vergoelijkt konden worden: maar wij willen het kwaad vergeten met de geslachten die het bedreven hebben, om alleen het genie, de dapperheid en de volharding te gedenken der mannen, die eene kleine factorij aan de Hoogly, en de tweede stations op de kust van Coromandel en Malabar, tot de hoofdsteden van het grootste thans bestaande Aziatische rijk hebben verheven.

Engeland kan derhalve met regt roem dragen op den naam en de nagedachtenis der groote Compagnie, wier geschiedenis vereenzelvigd is met de meest buitengewone veroveringen, die immer door de wapenen of de staatkunde gemaakt zijn. Het was ons allen eene pijnlijke gewaarwording, toen wij vernamen, dat hare laatste vergadering plaats heeft gehad in Leadenhall Street; maar die smart werd veeleer opgewekt door de herinneringen, verbonden aan de geschiedenis en de traditiën der Compagnie, dan door het wezenlijk verlies, dat het gevolg zal zijn van hare opheffing.

Ieder, het kan niet anders, moet beseffen dat de Oost-Ind. Compagnie hare natuurlijke loopbaan heeft voleindigd en dat, zoo zij thans ten grave daalt, overladen met eer en met jaren, dit geschiedt in het belang van haren roem en van het algemeen welzijn.

De Compagnie had inderdaad reeds voorlang opgehouden eene onafhandelijke magt te zijn. Hetgeen men de Compagnie noemde, was niets meer dan de vorm, waaronder men een zeker aantal mannen, die op de hoogte der Indischez aken waren, vereenigde, om hun eene stem in het beheer van Engelands bezittingen in Azië toe te kennen. Sedert de wet van Pitt was de onafhankelijkheid der Compagnie niets meer dan eene schaduw. De wetgeving onzer eeuw heeft aan het privilegie van uitsluitenden handel op Indië en China een einde gemaakt en in den laatsten tijd aan de kroon de benoeming opgedragen van een gedeelte der directeuren, terwijl de overige directeuren gekozen werden door de aandeelhouders, wier dividenden gewaarborgd zijn, en die als zoodanig belang bij de Compagnie hadden, maar overigens in geene andere betrekking staan tot Indië, dan de houders van geconsolideerd fonds of van spoorweg actiën.

Eigenlijk was het ligchaam dat de Compagnie genaamd werd, niets dan eene ongemakkelijke machine, welke eene dubbele regering daarstelde slechts in naam gelijk aan het ligchaam, dat Clive en Coote naar Azië gezonden had met het doel om aldaar veroveringen te maken. Al de vrienden der Compagnie hebben dus reden van tevredenheid, dat haar bestaan geëindigd is op het oogenblik, dat zij onmagtig is geworden om het goede te verrigten en niet langer kon bestaan dan als een werktuig voor kuiperijen en een struikelblok voor elk goed bestuur.

Het valt moeijelijk te ontkennen dat de Compagnie, of liever het stelsel hetwelk dien naam droeg, alle vertrouwen des lands verloren had door de catastrophe van 1857. Indien men daartegen aanvoert, dat Indië aan de Compagnie toebehoorde, dan zal men ook erkennen, dat aan de Compagnie het verlies van Indië moet geweten worden, en dat het de Engelsche natie is, welke door ongehoorde inspanningen en een geestkracht, waarvan geen voorbeeld bestaat, de bezittingen, welke de Compagnie uit hare handen heeft laten slippen, heroverd heeft. Het is dus billijk dat Indië het eigendom worde van zijne redders, en aan de natie is het voorbehouden, het vooruitzigt van een goed bestuur te geven.

De afschaffing der Compagnie was besloten en dit besluit werd reeds zoo algemeen als een feit aangenomen, dat men haast niet kan zeggen, dat de overdragt harer volmagt aan de kroon een ernstigen tegenstand in het Lagerhuis heeft ontmoet.

Het was aan het ministerie Derby voorbehouden, deze verandering, reeds zoolang tegemoet gezien, tot stand te brengen.

De president van den *Board of Control* heeft aanspraak op grooten lof wegens de pogingen, die hij in de daarover gevoerde discussiën aangewend en het succes dat hij behaald heeft. Wanneer men overal klagten hoort aanheffen wegens het gemis aan geniale mannen, dan doet het goed een man te zien van naauwelijks dertig jaren, die bekwaamheden bezit voor de hoogste betrekkingen onder een parlementair bestuur.

— Den 16den dezer is, terwijl het Hoorgerhuis bijeen was, een gedeelte van het ornament van het plafond der zaal naar beneden gevallen in de tribuuce, tusschen de lords Shelburne en Templemore. Het stuk was zwaar genoeg om een ernstig ongeluk te berokkenen, indien het in zijn val een der pairs getroffen had. Lord Shelburne ontving echter slechts een schramp aan de hand. Op het naar beneden gevallen stuk stonden in Gothische letters de woorden: *Dieu et mon droit.*

— Per de *Alhambra* zijn tijdingen ontvangen uit Lisson, loopende tot 9 dezer. De discussien in de kamer van afgevaardigden over het adres van antwoord op de troonrede, zijn nog niet ten einde gebragt. Men verwachtte, dat de eindstemming gunstig voor het minister zou zijn. — De berigten omtrent het oïdium in den wijnstok luidden ongunstig.

— Per de *Hope* zijn tijdingen ontvangen van de Westkust van Afrika. De datums zijn Lagos 5, Sierra Leona 20 Junij en Teneriffe 1 Julij. Aan de kust genoot men eene goede gezondheid. De zaak van het hernemen van het Fransche schip *Rigina Coeli* werd nog veel besproken en te Monrovia zou daaromtrent uitspraak worden gedaan. (Ondertusschen weet men reeds dat het schip te Nantes is aangekomen.) Het Engelsche oorlogschip *Hecia* bevond zich den 5den Junij te Lagos en de *Alecto* verliet den 19den Junij Sierra Leona.

In de *Morning Post* wordt daartegen gemeld, dat het admiraliteitshof te Monrovia aan het Engelsche schip *Ethiope* 6500 dollars toegekend heeft, als bergloon voor genoemd Fransch schip.

FRANKRIJK.

— De *Moniteur* behelst een rapport van graaf Walewski aan den keizer, waarin gezegd wordt, dat Baden, Beijeren, Belgie, Bremen, Brazillie, Brunswijk, Chili, de Argentijnsche confederatie, de Duitsche Bond, Denemarken, Napels, Ecuador, de Romeinsche staat, Griekenland, Guatemala, Haïti, Hamburg, Hannover, Hessen, Lubeck, Mecklenburg-Strelitz, Mecklenburg-Schwerin, Nassau, Oldenburg, Parma, Nederland, Peru, Portugal, Saksen, Saksen-Altenburg, Saksen-Coburg-Gotha, Saksen-Meiningen, Saksen-Weimar, Zweden, Toskane en Wurtenburg zijn toegetreden tot den 16den April 1856 door de plenipotentissen van Frankrijk, Engeland, Oostenrijk, Rusland, Sardinie en Turkije vastgestelde nieuwe maritime regten. Bijgevolg erkennen die staten met Frankrijk en de overige mogendheden, welke het Parijsche tractaat hebben onderteekend: 1°. Dat de kaapvaart is en blijft afgeschaft; 2°. dat de onzijdige vlag de vijandelijke koopwaar dekt, met uitzondering van oorlogscontrabande, 3°. dat onzijdig eigendom, met uitzondering van oorlogscontrabande, onder vijandelijke vlag, niet genomen kan worden; 4°. dat de blokkade, om verpligtend te zijn, effectief moet wezen, dat wil zeggen dat zij onderhouden moest worden door eene zeemagt, welke voldoende is om in werkelijkheid den toegang tot de vijandelijke kusten te beletten.

De regering van Urugay heeft eveneens hare goedkeuring aan deze vier punten gehecht, behoudens de ratificatie door de wetgevende magt.

Spanje heeft, zonder toe te treden tot de overeenkomst van 16 April, op grond van het eerste punt, dat de afschaffing der kaapvaart betreft, geantwoord dat het de drie andere punten goedkeurt. Mexico heeft hetzelfde verklaard. De vereenigde Staten zouden van hunnen kant bereid zijn hunne adhesie aan de vier punten te geven, indien bij het bepaalde omtrent de afschaffing der kaapvaart, gevoegd werd dat de particuliere eigendom der onderdanen of burgers van oorlogvoerende natien, door de respective oorlogschepen niet genomen zal kunnen worden.

— Bij het concours voor de fraaiste voortbrengselen van vee, te Amiens gehouden, zijn alle prijzen behaald door koeijen van Hollandsch en Vlaamsch ras.

— Het hof van Assises te Caen heeft, na eene zitting die den geheelen nacht geduurd heeft, uitspraak gedaan in de zaak van den moord van Pechard, enz. Pascal en Graft zijn ter dood veroordeeld; Gegenheim, ten gunste van wien verzachtende omstandigheden in aanmerking zijn gekomen, tot levenslangen dwangarbeid, terwijl de overige beschuldigden verschillende straffen hebben bekomen, met uitzondering van Ulmo, den zoon, en zes anderen die vrijgesproken zijn. Het hof heeft aan de familie Pechard eene schadevergoeding van 15000 francs toegekend.

— Men wil weten dat de keizer nog in den loop van dezen zomer eene reis zal doen naar Baden, en dan tevens op het kasteel van Arenenberg, in Zwitserland, een korten tijd zal vertoeven.

— Eene gruwelijke misdaad heeft in de gemeente Voujeau plaats gehad. Een vader heeft binnen een tijdsverloop van weinige maanden zijne kinderen door middel van lucifers vergiftigd. Den 12den April overleed zijn driejarig zoontje, na een vreeselijk lijden; den 30sten Junij stierf zijn dochtertje, oud drie maanden op dezelfde wijs. De moordenaar heeft bekend beide misdaden gepleegd te hebben. Men beschuldigt hem van eene derde. Zijne vrouw, die den 2den April, dus eenige dagen voor de vergiftiging van zijn zoontje overleed, zal opgegraven worden.

— Tijdingen uit Alexandrie, loopende tot 7 dezer, melden, dat de heer de Lesseps den 2den Julij aldaar is aangekomen en bij die gelegenheid op de plegtigste wijze is ontvangen. De Europesche bevolking wachtte den heer de Lesseps en corps op, en met muziek aan het hoofd zette de stoet zich in beweging. Groot was het aantal personen van allerlei stand, welke daarbij tegenwoordig waren; met daverend gejuich vergezelden zij den optogt. Een der leden van de Fransche kolonie, daartoe door de overigen uitgenoodigd, heeft bij die gelegenheid eene aanspraak gehouden. De heer de Lesseps heeft daarop onder anderen geantwoordt, dat het groote werk van de doorgraving der landengte stellig nog in den loop van dit jaar zal aangevangen worden.

Said-pacha heeft den heer de Lesseps op de meest voorkomende wijze ontvangen; te oordeelen naar een verspreid gerucht, zal hij den 14den dezer maand uit Alexandrie naar Konstantinopel vertrekken.

DUITSCHLAND.

— De Oostenrijksche regering houdt zich thans bezig met de eind-beraadslagingen over de nieuwe gemeentewet. Tot dat doel zijn verscheidene gouverneurs van provincien alhier ontboden, om hun gevoelen nopens deze aangelegenheid kenbaar te maken.

— Op voorstel van het Oostenrijksche opper-kommando van de marine, zal, op grond van een wetenschappelijk onderzoek en metingen, eene kaart van den bodem der Adriatische Zee vervaardigd worden.

— Naar men verneemt moet bij de Oostenrijksche regering het plan bestaan, om de differentieele regten op het ijzer, over zee aangebragt, af te schaffen, en alzoo de belangen der ijzer-industrie zoowel als die der consumenten te bevorderen.

— Dezer dagen is eene verordening uitgevaardigd, betreffende de uitvoering van het concordaat met Rome, en wel bepaaldelijk het daarstellen van nieuwe klooster-orden. De letter van deze overeenkomst liet in dat opzigt veel ruimte, maar bij de bedoelde verordening zijn de regten van den staat meer gewaarborgd, dan men zich nog kort geleden kon voorstellen. Geene nieuwe vereeniging van eene in Oostenrijk bestaande orde mag worden daargesteld, zonder goedkeuring van de plaatselijke overheid, en in sommige gevallen van het ministerie. Geene niet aldaar erkende orde mag uit het buitenland worden ingevoerd, dan met goedvinden van den keizer zelven, en voor het erlangen van grondbezit door de bestaande vereenigingen zijn bepalingen gemaakt, strekkende om aan het burgerlijk verkeer in dezen de vereischte waarborgen te verzekeren.

— Men verneemt, dat in het paleis van de groot-hertogin weduwe Stephanie groote toebereidselen worden gemaakt voor de ontvangst van keizer Napoleon en diens gemalin. Te dier gelegenheid zullen aldaar eene reeks van feesten ter eere van het keizerlijke paar gegeven worden. Men verwacht een grooten toevloed van vreemdelingen en zelfs correspondenten van Fransche en andere buitenlandsche dagbladen.

— De vaste brug over den Rijn bij Kehl, zal de lengte van 783 voet hebben, met twee rijen rails, naast welke twee trottoirs van 5 v. breedte. Zoo wel aan de Badensche, als aan de Fransche zijde zal zij van een beweegbaar vak van toereikende lengte, voor de doorvaart, zelfs van de grootste schepen voorzien worden. Het vaste middenvak zal op vier pijlers rusten, die aan elke zijde 186 voet van elkander verwijderd zijn. Wijders bezit iedere der beide genoemde regeringen het volkomen regt van eigendom op de naast aan haar grondgebied gelegen helft dier brug, terwijl zij ieder de volle bevoegdheid behouden, om op haar grondgebied in de onmiddelijke nabijheid der brug, alle inrigtingen te maken, die zij voor de veiligheid harer grenzen noodig mogten oordeelen. De aanleg der brug en der spoorwegen, welke haar, met de meest bestaande banen zullen verbinden, moet binnen drie jaren voltooid zijn.

— Uit hoofde van de vele en groote brandongelukken, die thans plaats hebben, zijn de Duitsche assurantie-maatschappijen voornemens, zich onderling te verzekeren en tot de schadevergoeding bij te dragen, in evenredigheid van de bij haar verzekerde goederen.

— Koning van Pruissen bevindt zich thans te Tegernsee. Men zegt dat de lucht aldaar van den besten invloed op zijne gezondheid is.

— Volgens een algemeen verspreid gerucht is de ontbinding der Pruissische handelmaatschappij, alsmede van twee Midden-Duitsche credietbanken te verwachten. De meeste banken zullen zich op den duur niet staande houden.

— In den loop van dezen zomer zal in Moabit nabij Berlijn een eigenaardig feest gevierd worden. Als dan zal namelijk in de fabriek van Borsig de duizendste locomotief voltooid zijn. Aan dit feest zullen 5000 personen deelnemen en al de openbare lokalen van Moabit tot het uitsluitend gebruik van deze gasten gehuurd worden. De kosten van dit feest worden op 15,000 thr. geraamd.

— Een hevige brand heeft den 25sten Junij te Duna-Folderer gewoed. Een aantal huisgezinnen is er door getroffen en men heeft het verlies van acht menschenlevens te betreuren. De oude kerk, 430 huizen, 158 aanhoorige gebouwen, benevens het geheele houtmagazijn van den heer Sigismond von Katona zijn een prooi der vlammen geworden. De verzekeringen bedragen ƒ 117,000, maar de aangerigte schade moet driemaal grooter zijn.

— Te Kopenhagen houdt men zich ernstig bezig met het plan om die hoofdstad te bevestigen.

— De *Gazette de St. Pétersburg* deelt mede, dat eenige buitenlandsche dagbladen ten onregte verklaren, dat zich in Rusland eene oppositie openbaart tegen de emancipatie der boeren, ten gevolge waarvan slechts de minderheid der gouvernementen committé's gevormd hebben, ter voorloopige regeling dezer kwestie. Het dagblad zegt ter logenstraffing van dit berigt, dat tot dusverre reeds 38 gouvernementen, die 9,713,372 mannelijke lijfeigenen tellen, committé's benoemd hebben, hebbende de meeste dezer laatste reeds met hunne beraadslagingen een aanvang genomen.

— De keizerl. bibliotheek te St. Petersburg was, sedert vele jaren, in het bezit van een volledig manuscript van een nog ongedrukten roman van Lavater, een werk, dat zich, door zijn godsdienstigen zin, zeer onderscheid. Op kosten des keizers van Rusland wordt dit werk thans gedrukt en aan de universiteit van Jena opgedragen.

— De Russische regering is voornemens, op nieuw papieren geld, ten bedrage van 40 millioen roebels, te amortiseren.

— Met de financien ziet het in Turkije nog zeer beklagenswaardig uit. De waarde van het geld, die in den tijd van acht dagen 20 pCt. was gedaald, heeft zich weder eenigzins hersteld, want de Engelsche lire staat thans op 167½, zoodat de prijs 12½ is gestegen. De weergesteldheid is voordeelig; de ooft-en wijnbouw zullen uitmuntend uitvallen, naar den stand van beide te oordeelen; van eene ziekte der druiven laat zich geen spoor waarnemen.

Laatste Berigten.

BINNENLAND.

— Gisteren avond werd alhier het jaarlijksch examen gehouden der leerlingen van de *Inrigting voor Doofstommen onderwijs*. Men was daarbij op nieuw in de gelegenheid gesteld om de vorderingen na te gaan, die de doofstommen kinderen in het *leeren spreken* hadden gemaakt. Die vorderingen wekten algemeen verbazing onder het talrijk publiek. Doch bij die verbazing voegde zich gemoedsaandoening, toen de twee leerlingen, die nu de school verlaten zouden, om in de maatschappij terug te keeren, aan het bestuur en de onderwijzers hun dank kwamen betuigen en een hunner, de jongenheer *Eduard Polano*, van Rotterdam, eene tamelijk net bewerkte rede uitsprak. Plaatsgebrek, verhinderd ons thans in eene beschrijving van het feest en van het gehoorde te treden.

— De *Diergaarde* heeft weder de navolgende geschenken ontvangen: een *Emeu* (Nieuw-Hollandsche Casuaris) en een *Zwarte Zwaan* geschenken van de HH. G. Köhler en Prost, (consulaat-generaal der Nederlanden te Sydney), overgebragt per barkschip *Afrika*, gezagvoerder G. Mannoury. Genoemde gezagvoerder heeft nog aan boord gehad een *Zwarte Zwaan*, een *Vliegende Eekhoorn*, twee *Opossums* en een *Bosch-kalkoen*, welke echter op de reis zijn gestorven.

Wijders een fraaije *Sawaslang* (Oelar Tjindee) en een *Boschhond*, beiden aangebragt met het brikschip *Gouverneur van Swieten*, kapt. A. van der Harst, zijnde de Slang een geschenk van den H.E.G. Heer J. van Swieten, generaal-majoor, gouverneur van Sumatra's Westkust; een *Ourang-Outang*, zijnde een geschenk van den heer J. Boon, te Padang, welke echter weinige dagen geleden aan boord is gestorven.

— Den 21sten dezer had te Utrecht de opening plaats van de 81ste algemeene vergadering der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Sedert de oprigting dier maatschappij, dus gedurende eene reeks van 80 jaren, was de zetel van het hoofdbestuur binnen Haarlem gevestigd. Ten gevolge van de wetsverandering in het verleden jaar, kon thans voor de eerste maal de vergadering in eene andere stad van het rijk bijeengeroepen worden, en de keuze is op de hoofdstad van het oude Sticht gevallen.

Bij de oproeping der afgevaardigden bleek het, dat de maatschappij uit 25 departementen bestaat, en thans 1458 leden telt. Naar het getal der leden van elk departement heeft de afgevaardigde meer of minder stemmen uit te brengen, en nu zal het zeker bevreemden, dat terwijl de afgevaardigde van Rotterdam de meeste stemmen uit 23 kon uitbrengen, en het in het verleden jaar nieuw gevormde departement Zierikzee reeds door 12 stemmen vertegenwoordigd werd, Amsterdam, de hoofdstad van het rijk niet meer dan 15 stemmen bezat.

Van de ingekomen zeven antwoorden op uitgeschreven prijsvragen kon er slechts een n. 1. *Eene handleiding voor de Tabaksteelt* der bekrooning waardig gekeurd worden. Schrijver van dit antwoord bleek te zijn de heer W. Hartogh te Amsterdam. Van de ingezonden voorwerpen verwierven de stalen van Beddetijk (uit eene fabriek te Meppel) de gouden en het monster Parijsch blaauw de zilveren medaille der maatschappij.

Bij het nazien der rekening voor 1857 en der begrooting voor 1859 bleek dat de maatschappij eene som van f 151,800 met eene reële waarde van f 105,634 in effecten bezit.

BUITENLAND.

— In antwoord op eene interpellatie van lord Stratford de Redcliffe in het Hoogerhuis, is bij monde van graaf Malmesbury nopens het gebeurde te Djeddah nog het volgende gezegd: Het scheen dat er tusschen de Turksche autoriteiten en den kapitein van de *Cyclope* een geschil was ontstaan, ten aanzien van den eigendom van een vaartuig, toebehoorende aan Indische onderdanen van Engeland, die in strijd met de wet, eene andere nationaliteit aangenomen en zich onder de bescherming van Turkije geplaatst hadden.

Toen deze zaak nu voor de regtbank werd gebragt, werd uitgemaakt, dat het een Engelsch en geen Turksch vaartuig was. Dit nam echter niet weg, dat eenige dagen daarna de Engelsche vlag nedergehaald en de Turksche daarvoor in de plaats gesteld werd.

Gedurende eenige dagen, die daarop volgden, viel niets van belang voor, toen kapitein Pullen, van de *Cyclope*, plotseling de tijding kreeg dat er eene slagting plaats had. Wat den gouverneur der stad betreft, deze scheen niet meer dan acht man tot zijne beschikking te hebben; evenwel redde hij met hulp van een vijftal dier mannen de dochter van den Franschen consul en eenige andere Christenen, aan welke hij eene wijkplaats in zijne woning verleende. Toen kapitein Pullen het berigt had ontvangen, had ook hij eenige gewapende mannen aan wal gezonden, om de vervolgde Christenen te bevrijden, en daaraan had men het te danken, dat een 25tal personen gered werden, die hij naar Suez bragt. Spreker geloofde dat de kapitein zich niet sterk genoeg achtte, om eenigen anderen maatregel te nemen, en hij (de minister) was van gevoelen, dat hij ten deze voorzigtig gehandeld heeft.

Overigens verklaarde hij dat de Porte zich onmiddelijk met deze ongelukkige zaak had bezig gehouden, en zonder nu voor het Huis in bijzonderheden uit te weiden over de te dier zake gevoerde conferentien, die drie dagen geduurd hadden, bepaalde hij zich tot de mededeeling, dat een pacha naar Jeddah is gezonden met eene aanzienlijke krijgsmagt tot het te keer gaan van elke oproerige beweging van de zijde der dweepzieke Muzelmannen. Deze pacha is ten gevolge der krachtige vertoogen van H M. regering, met eene volmagt voorzien, om over leven en dood te beschikken, zoodat hij alle schuldigen ter dood kan doen brengen, zonder eerst de toestemming des sultans te erlangen, gelijk in andere gevallen 's lands wetten voorschreven.

Spreker is dus van meening, dat het van den kant van Engeland niet noodig zal zijn, om geweld te bezigen of bij de Porte op hevige maatregelen aan te dringen, daar zij voldoende blijken van haren goeden wil gegeven heeft. Wat het gerucht nopens de bezetting van Mecca betreft, dit is zonder eenigen grond. Engelands doel toch is de integriteit van het Turksche rijk te handhaven. Overigens heeft de regering geen reden om te gelooven, dat er in eenig ander deel van het Turksche gebied buitensporigheden zijn gepleegd door dweepzieke Muzulmannen, terwijl spreker van meening is, dat de slagting te Djeddah het gevolg is van bovengenoemde geschil, ten aanzien van het vaartuig ontstaan.

Deze houding van het Engelsche ministerie druischt geheel in tegen den geest, die omtrent deze gebeurtenis in Frankrijk heerscht. Nog voor een paar dagen verklaarde de *Moniteur*, dat Frankrijk en Engeland eene schitterende voldoening moesten eischen. Het schijnt als of Engeland Frankrijk in deze aangelegenheid niet vertrouwt.

— Te Londen was het gerucht verspreid dat de vier voornaamste hoofden van den opstand in Indie, Nena Sahib, Bohadoor Khan, de koningin van Jhansi en de koningin van Oude, een of- en defensief tractaat gesloten, en besturen ingesteld hadden, welke geregeld hunne functiën uitoefenden.

— Naar men wil, zou prins Napoleon besloten hebben, alle gouverneursplaatsen in de kolonien uitsluitend aan burgerlijke personen te geven.

— Wij hebben reeds gemeld, dat de Spaansche regering 41 nieuwe senatoren heeft benoemd. Zoo als te denken was, behooren deze alle tot de liberale of constitutionneele partij. Door dezen maatregel heeft de reactionnaire partij opgehouden de groote meerderheid in dat staatsligchaam uit te maken.

Men dacht ook vrij algemeen, dat aartsbisschop van Santiago als biechtvader der koningin zou vervangen worden. Tot dus verre is dit echter nog niet gebeurd. Naar men verneemt is dit plan niet vaarwel gezegd, maar slechts uitgesteld.

— Blijkens eene dépêche uit Marseille, zijn op nieuw ongunstige berigten van den Libanon ontvangen. De opstandelingen winnen er veld en moeten zich meester gemaakt hebben van Latakié, eene vrij belangrijke havenstad aan de Middellandsche Zee, en van Tripoli, eene vesting van 15000 zielen, die meer zuidelijk gelegen is. Ismail-bey, die gezonden was om den opstand te bedwingen, is doodelijk gewond, terwijl de emir op nieuw hulp van het pachalick Beyruth heeft aangevraagd. — Het kan bijna niet missen, of deze berigten moeten na het gebeurde te Jeddah, een zeer nadeeligen indruk maken op de Europesche mogendheden, die daarin andermaal het bewijs vinden, dat de Porte in sommige deelen van het Ottomannische gebied haar gezag moeijelijk kan handhaven.

— Men verneemt, dat eenige groote grondeigenaren in Bosnie, den 26 of 28 der afgeloopene maand eene razzia hebben gehouden, waarin zij 180 jonge Christenen van 12 tot 16 jaren hebben geroofd. Den 30 dier maand en den 2 Julij plunderden zij de Christelijke huizen en kerken, vermoordden de grijsaards, vrouwen en kinderen. De wreedheden, waaraan zij zich bij deze gelegenheid hebben schuldig gemaakt, gaan alle begrip te boven. De Christenen van hunnen kant tot wanhoop gebragt, bragten 4700 vrouwen en kinderen op Oostenrijksch grondgebied in veiligheid. Dit gedaan hebbende, overvielen zij in den nacht van 6-7 Julij een Turksch kamp, maakten zich van 700 geweren of pistolen meester, doch werden daags daarna genoodzaakt weder op Oostenrijksch grondgebied de wijk te nemen. De Turken in Bosnie legden alle grensdorpen in de asch, schonden de vrouwen en kinderen, om die later te vermoorden en waagden het zelfs de grenzen over te trekken, om hunne rooverijen voort te zetten. Men voegt er bij dat de aartshertog Leopold, die zich den 9den Julij te Agram bevond, de krachtigste maatregelen heeft moeten nemen, om de Oostenrijksche grenzen te doen eerbiedigen.

— Men leest in den *Kourrier du Ildore* den tekst van eene overeenkomst, den 12 Junij ll., door de officieuse tusschenkomst der Fransche, Engelsche en Spaansche consuls gesloten tusschen den president der Dominicaansche republiek, Baez, en den generaal Santana, opperbevelhebber der belegerings-troepen. Door deze overeenkomst, die geschikt is om den vrede te St. Domingo voor zekeren tijd te herstellen, heeft Baez zich verbonden om afstand te doen van het presidentschap en het grondgebied van de republiek te verlaten.

De gewezen president is dan ook, met 400 van zijne voornaamste aanhangers te Curaçao aangekomen, van waar hij zich naar St. Thomas zal begeven, ten einde verder naar Europa te vertrekken.

Ten gevolge van de overeenkomst van 12 Junij, had Baez een manifest aan het Dominicaansche volk gerigt, waarin hij zijn gedrag sedert het begin van den opstand uiteenzet en ten slotte zijne medeburgers vermaant, om zich opregtelijk te vereenigen en de vorige verdeeldheden te vergeten.

Scheeptijdingen.

AANGEKOMEN.

Rotterdam, 22 Julij.

Brouwenshaven 11 Julij. *Lammina Elizabeth*, Gersen, v. Batavia.

Hellevoetsluis 22 Julij. *Gouverneur v. Swieten*, v. d. Harst, v. Padang.

Texel 12 Julij. *Macao*, Logger; *Sara Alida Maria*, Stapert; *Bonita*, Lafrentz, allen v. Batavia; *Immagonda Sara Clazina*, Rademaker, v. Banjoewangie; *Equator*, Appel, v. Soerabaija.

21: *Nederland*, v. d Berg, v. Batavia.

22 *Loevesteyn*, Vonck, v. Batavia; *Jannetje*, Lupcke; *John Melchior Kemper*, Salm; *Gesina*, Burggraafs, allen v. Banjoewangie.

Zierikzee 11 Julij. *Marinus Willem*, v. Duyn, v. Batavia, (n. Middelburg.)

Vlissingen 13 Julij *Comm. Comp.*, Bruker qq., v. Banjoewangie, (n. Middelburg)

VERTROKKEN.

Hellevoetsluis 9 Julij *Anna*, Dabroek; *President Plate*, Harten; *Willem de Zwijger*, v. d. Dies; *Eva Johanna*, de Boer; *Copernicus*, Visser, allen n. Batavia

15. *Willem III*, v. d. Burg, n. Batavia.

16. *Eersteling*, Mann, n. Batavia.

20. *Koning en Vaderland*, v. Bruggen; *Landbouw*, Kleinenberg; *Rhijnvis Feith*, Lammerts, allen n. Batavia.

23. *Anna*, Kleijnenberg; *Ternate*, Cars Tzn., beiden n. Batavia; *Schuringa*, Engelsman, n. Samarang.

Texel 12 Julij *Burgermeester van Reenen*, van der Meer van Kuffeler; *Vier Gezusters*, Bik, beiden n. Batavia.

15. *Dionysia Catharina*, v. d. Sprenckel; *Nieuwland*, Pot, allen n Batavia.

17. *Ferdinand. Emma*, Tange, n. Batavia.

18. *Senior*, Swart, n. Batavia.

20. *S. van Heel*, Dietz, n. Batavia.

21. *Salatiga*, Besier, n. Batavia.

Veere 9 Julij. *Walcheren*, Hoek, n. Batavia en Soerabaija (via Liverpool)

9. Z. M. fregat *de Ruyter*, komt. du Cloux, n. Oost-Indie.

ZEILKLAAR.

Texel 22 Julij. *Azia*, Molenaar; *Generaal Steurs*, Fokkens; *Koning Willem III*, Zeijlstra; *Prov. Drenthe*, Beckering; *Louisa Maria*, Tjebbes; *Baltimore*, Brakke, allen n. Batavia.

Schepen in Lading.

Amsterdam.

Naar Batavia, *Argo*, van Teutem; *Prins van Oranje*, Hensing; *Prinses Amelia*, v. Rijn; *Maasstroom*, Mellema; *Bezoekie*, v. Bueren; *Jason*, Lourens; *Triton*, Adriaans; *Zephir*, de Vries; *Benin*, Grafthuis; *Constantia*, Vonck

» Batavia, Samarang en Soerabaija, *Gebr. Hoitman*, Bax.

» Samarang, *Valparaiso*, Kok.

Amsterdam.

» Batavia, *Welvaart*, Mooi; *Diana*, Hofker; *Willem de Clercq*, Ouwehand; *Oudekerk a/d Amstel*, Kramer.

» Batavia en Soerabaija, *Ary Scheffer*, Kunst.

» Batavia, Samarang en Soerabaija, *Laure en Adèle*, v. Noël; *Ferdinand en Louis*, de Weerd; *Alcyone*, Haacke.

» Soerabaija, *Henr. Gerardina Sussanne*, Sissing.

Gedrukt bij V. H. Noman, Kolff & Co., te Samarang.